LJS BIBLIOTHECA SCHOENBERGENSIS
342
SCHOENBERG DATABASE OF MANUSCRIPTS LJS

A.

 

In Nomine domini Super infrascriptis litteris
preptis Relationibus ac publicationibus testium
ac super gtradictionibus productionibus et alijs
infris et de quibus infra mentio fietur tenoris
huiusmodi Blancha de sabaudia relicta qdam
bone memorie Magnifici et Excelsi dni domini
Galeaz vicecomittis et cetera Mittimus vobis
in cedula pntibus introclusa nomina illor qui
ut nobis extitit expositum dampnum intulerunt
et inferunt Rugie sancti columbani fatiendo dexinare
aquas defluentes in Rugia nra pdicta in pudicium
iuris nri qd moleste ferimus volentes q statim
infrascriptos nominatos cogatis ad satisdandum de
florenis ducentum pro quolibet eor de no amouendo
seu dexinari fatiendo quoquomodo aquas pdictas
in lexionem nostram et de soluendo omne qdenaões
de ipis occasione dictor damnor fatiendã Et si
ijdem ius aliquod in dicta aquar dexinatione
here ptendunt iubeatis ipis et cuilibet eor quatenus
coram nobis i gtinenti sese pntent debiti iustitie
recepturi Ceter si aliqui ex notatis in dicta cedula
quos credimus esse familiares Mag. et Excelsi
dni fratris nri honorandi dni Bernabouis vicecomitis
etc huiusmoi satisdationi p eos pstande obuiarent
et resisterent Tales nobis i scriptis mittatis ac
dicta eor et oppositiones suas ordinate ut eo
pfato Mag. dno fri nro carissimo Scribere

1382 valeamus Dat Papie die primo Jullij MCCClxxxij
Tenor cedule est / dns Balzarinus de pusterla
Simoninus de taxate in loco Gambaroni / Magr
filippus de seregnio in asto / Enfredolus liprand
hrp in asto / Luchinus scacabarozius heredes dni
Segnoroli de homodeis Astolfolus de Lampugnão
her qdam Gasparoli de homodeis / A tergo Sapienti
viro dno Jacobo de Alba vicario et Refferendarijs
Asti pro Illustri et Magco dno dno Comiti virtutu
filio nro Carissimo / MCCClxxxij Indictione quinta
die Sabbati xiiij mensis Jullij cora infris dnis
vicario et Refferendarijs in asto pro Illustri principe
et Excelso dno infradicto Retulit et guarentauit
Antonius cotta Seruitor eorum offitij / se heri ex pte
et mandato eorundem dnorum vicarij et Refferendariorum
pntasse preceptum tenoris infracedula Magro filippo
de Seregno Astolfolo de lampugnano Arrigolo
de pusterla et Azo scacabarozio et cuilibet eorum
psonaliter necno Enfredolo liprand her dnorum
Segnoroli et Gasparoli de Amadeis et Bonino
de Montebreto et cuilibet eorum ad ipsorum singulas
habitationes singula singulis congrue Refferendo et
dixisse precepisse et fecisse et adimplevisse in oibus
et per oia et de verbo ad verbum prout in eodem precepto
gtr eiusdemque precepti copiam obtulisse cuilibet hre
volenti alijs vero in dicto precepto nominatis illud
non pntasse quia non habitant in asto et ygnorat

ubi hitant cuiusquidem precepti tenor talis est.
Vz. Jacobus de Rugerijs de Alba vicarius gnralis
et Refferendarij ast pro Illustri principe et excelso
dno dno ast etc Comitte virtutum inpiali vicario
generali in execucione litterarum Illustris et excelse
dne dne Blanche de Sabaudia etc emanatarum tenore
presentium commissimus et mandatas dederunt et dat
Antonio Cotte nuntiori eorum offitio quaten sua parte
et precepto vadat ubique necesse fuerit ad monendum
et citandum inferius notatos. omnes et singulos qui
sunt assti intulisse et inferre dampnum Rugie de
Sancto Columbano faciendo dexinare aquas
defluentes in Rugia predicta in preiudicium iuris
prefate dne quaten ipi infra et quilibet eorum coram
eis compar ad satisfaciendum de florenis ducentum
auri pro quolibet eorum de non amonendo seu dexinari
faciendo quoquomodo aquas predictas in lexionem
prefate dne. Et de solvendo omnem condemnatione
de ipis occasione predictorum damnorum faciendam et
ulterius si ydem ius aliquod habent in dictarum
aquarum dexinatione vel habere pretendunt coram eisdem
comparenti se presentent recepturi iusticie debitum
et fine suo dottori. Et hec omnia sub penna arbitrio
prefate dne et eorum arbitrio auferenda Alioquin
contra eos procederet in Robari et molestari faciemus
predictorum eorum absentia non obstante et ulterius
non citatorum Dat pp xdiij Jully MCCCClxxxij quinta

Indictione Noia quorum sunt dns balzarinus de
pusterla simonolus de caxate in loco gambarono
mag. filippus de segno habitat in ?to luchinus
scachabarozius Gotifredolus liprandi habitat i ?to
her. dni segoli amadei astolfolus de lampug.
her. q̄dam dni gasparoli de amadeis anrigolus
de pusterla azo scachabarozius anrigolus de
de montebri francischolus de montebreto bominus
de montebreto dns andriolus caponus beltra-
molus de pizo zentellinus resta beltramus
platus Lampuginus de lampugnano Ego andriot
de smellio notarius in hac parte p̄fati dni vicarij
cor mandato ss(crip)si. Mcclxxxiiij indictione quta
die martis quinto mensis augusti corā egregio
legum doctore dno jacobo de Rigorijs de alba
vicario gnali illustris pncipis et dni d. d. ... ic
commitis virtutum imperialis vicarij generalis & sten
in curia p̄fati Illustris principis et dni sita
in ?to. xpofanus de lacolia vicarius bimaschi
p̄sentavit cedulā seu listam tenoris infra. et hoc
p̄ntibus ambrosino de cottis johanolo de gilijs
et Rizardo balbo cuiusquidem cedule seu liste
tenor talis est. Infra sunt illi qui utunt de
aqua fluminis barone que decurrit bimaschu
et postmodu pp. dns anrig. de montebreto
francischolus eius nepos de motebreto in loco
castelazio andriolus caponus bominus de

Flum barone
utentes tenentes

Montebreto beltramus de glaxiate heredes domini Johannoli
de Caxate in loco barate beltramolus de pizo
Zentilinus testa in loco Tarnate Lampugninus de
Lampugnano familiaris Illustris domine domine Regine
in loco Tavernascho nostro atque consortes domina Ambrosia
Beltraminus platus in loco mayrano. Infrascripti sunt illi
qui utuntur Aqua Modij et Barone que decurrit
sanctum Columbanum Thomas et Brunazius de corte
in loco Senadochio. heredes quondam domini Segoroli de amadeis
et Segoroli fratrum in loco Cuzigo Arigolus de
pusterla Azo Scacabarozius in loco Zibidi et taxate
Luchinus Scacabarozius Ambrosius Scachabarozius
in loco Badilho Mccclxxxij Indictione quinta die
octavo mensis Augusti coram Infrascripto domino Jacobo
de Rugerijs de alba vicario et commissario ut infra
Sedente pro tribunali in curia prefati Illustris
principis et domini sita in civitate Asti ~~Retulit~~ et
dixit Antonius Cotta publicus servitor communis Asti se
diebus sexto et septimo presentis mensis Augusti Ex
parte et precepto predicti domini vicarii proclamasse preceptum Infrascriptis
tenoris hominibus et personis Infrascriptis ad constitutos
sitos ut infra et ibidem eisdem precepisse et dixisse et
fecisse et adimplevisse terminum assignasse in omnibus
et per omnia et de verbo ad verbum prout in eo precepto
gratia Eiusdemque precepti ipsis Infrascriptis et cuilibet habere volenti
copiam facere cum effectu obtulisse se paratum
Et hec omnia singula singulis gerere semper

Modij et
Barone
[illegible]

Refferendo cuiusquidem precepti tenor talis est.
Jacobus de Rugeriis de Alba legum doctor generalis
vicarius Illustris principis et excelsi domini nostri etc.
Commissis virtute imperialis vicarii generalis / Cum
nobis expositum fuerit quod vos inferius anotati
intulistis et infertis dampnum Rugiis de sancto
Columbano et de Brinasco Illustris et excelse domine
domine Blanche de Sabaudia relicte quondam bone
memorie Magnifici et excelsi domini domini Galeaz-
vicecomitis etc. derivando et derivari faciendo
aquas in predictis Rugiis defluentes maxime
aquas fluminum Lamone et Mody / et aliorum
fontaniliorum et Rugiarum ad vestra molandina et
prata et bona in grande iuris prefate Illustris
domine et aliorum habentium molandina et prata et
bona quibus dicte aque de iure debent defluere
preiudicium etiam absque eo quod vos inferius nec vestrum
aliqui habeatis ius aliquod predictas aquas
derivandi et derivari faciendi ad vestra molandina
prata ac bona predicta / Igitur vobis et vestrum
cuilibet serie presentium mandamus quatenus
nullatenus audeatis nec presumatis quoquomodo
derivare nec derivari facere aquas predictas
ad aliqua vestra molandina et prata et bona
neque alio modo ac vobis et vestrum cuilibet
dictarum aquarum derivationem tenore presentium
Inhibemus / Si autem vos vel aliquem vestrum

contrafecerit p̄ sumpsitis vos penam florenorum quinquecentum auri pro quolibet vestrum contrafacien noncentis Inde futuros Camere p̄fati Illustris principis et dni Apostolici in qua pecunie quantitate vos et quemlibet vestrum extunc ipso facto habemus pro condemnatis dum contrafeceritis vero si vos vel aliquis vestrum Ius aliquod habere pretenditis in dictarum Aquarum diminutione Infra tertiam diem post presentationem presentium in fine et perceptione coram nobis compareatis in Jure vestro docturi et Justitie debitum recepturi · de quarum presentatione et relatione Ambrosio cotte nuntio et servitori nostro in hac parte plenam dabimus fidem · dat astii die sexto augusti

MCCLXXXII quinta Indictione Nomina quorum sunt dns Aningolus de Montebreto Franciscolus de Montebreto eius nepos in loco castelazio Andriolus caponus Bonnius de Montebreto Welti de glapiate heres quondam Johannoli de caxate Welti de pizo Zentelinus resto in loco taynate Welti plani pro aqua Barone, Thomas et Brunazius de comite in loco senadochio heres quondam dni Sagoroli de homodeis et Gasparoli fratrum in loco curigo Aningolus de pusterla Azo scacabarozius Luchinus scacabarozius in loco badillio / dns asti etc Comes virtutum Imperialis vicarius generalis · Intelleximus quod non nulli contra Juris debitum et in preiudicium vestrum et nostrarum possessionum et molandinorum

vientes Barona

vientes Modio

litere ducis

aparet modum et barona no tempore de aque navigii

usurpant et diu usurparunt aquas de fluminibus
Barone et Mody sucono navigii novi sic quod iuxta
solitum et antiquum decursum et naturalem aque
ipsorum fluminum non discurrunt ad ipsas possessiones
et molandina nostra Et quod deterius est videntur facta
certa obstacula in alveis ipsorum fluminum sic
quod deviant aquas quominus more solito discurrat
Ideo volumus et vobis mandamus quatenus cum omni
dilligentia et solicitudine effectualiter curetis quod
iuxta solitum debitum et naturalem decursum
ipse aque discurrant sic quod nobis debitum recapiam
Nolentes quod propter hoc alicui in iure deffitiatis
Dat ppc die xiij septembris mccclxxxij Aut
Atergo Sapienti viro domino Jacobo de Ingeriis
de alba vicario et Refferendariis nostris asti asti

xiiij 1474

MCCCLXXXij Indictione sexta die xxiij mensis
Septembri coram suprascriptis dominis vicario et Refferen
existentibus in curia suprascripti Illustris principis et
domini siti in civitate asti Retulit et dixit Ant
Cotta publicus servitor communis asti se diebus xx et
xxj presentis mensis Septembris Ex parte et precepto
prefatorum dominorum vicarii et Refferendariorum preconizasse
preceptum suprascripti tenoris suprascriptis hominibus et personis
ad eorum singulas habitationes et eisdem dixisse
precepisse et terminum assignasse et fecisse et adimplevisse
in omnibus et per omnia et de verbo ad verbum prout in eo
precepto plenius continetur et eius precepti copiam facere

ad effectum ipsis infris et cuilibet psone hre volenti
obtulit se paratum Et hec oia singula singulis ggrue
semper Refferendo cuiusquidem pcepti tenor talis est
Vicarius et Reffarendar asti Illustris principis et ex
dni dni asti etc comitis virtutu Imperialis vicarij
generalis Man vobis infris quatus visis pntibz cora
nobis compareatis ad nostris standum et parendum
Mandatis Et ad audiendu et intelligendu oia et singla
ea que vobis Iniungere voluerimus occasione aquar
fluminum Modij et Barone et Navigij novi Et hoc
sub pena arbitrio nrum aufferenda a vobis et qlibet
vrum Irremissibiliter et camere pfati dni applicanda
Aliogn etc de quarum pntaz et relatione Antonio
cotte pmtori cois asti plenam fidem dabimus dat
asti die xv septembris Mccclxxxij sexta Indictione
Noia quorum sunt d. Aurigolus de montebreto fran lus
de Montebreto in castellazio Antoniolus caponus
bonimus de Montebreto Beltramus de glaxiate
her qdam Johis de caxate in loco barate Beltram d
de pizo Zentelinus resta in loco Mairano Thomax
et fres de cotte in loco senadochio her qdam dni
Zegnioroli de homodeis her qdam dni Gasparoli
de homodeis in loco cuzigo dns Aurigolus de
pusterla dns Azo scacabarozius in zibidi et
caxate luchinus et Ambrosius de scacabarozijs
Ego Andriotus de sinclio notarius pfati dni
vicarij eius Manto scrips Solvat nuntio et pmtori

pro eius labore. In nomine domini MCCCLXXXII Indictione Ve
sexta die martis XVI mensis septembris, sapiens vir
dominus Jacobus de ingrijs de alba legum doctor vicarius
generalis illustris principis et excellentis domini domini Asti etc comitis
virtutum imperialis vicarij generalis et cui hoc negotium
specialiter est commissum per prefatum illustrem principem
et dominum, sedens pro tribunali in curia prefati domini
sita in civitate Asti ubi elegit tribunal pro infrascriptis
explicandis ad executionem litterarum prefati illustris
principis et domini datarum proxime die XIII presentis mensis septembris
precepit personaliter Leonino de pusterla filio et
procuratorio et procuratorio nomine domini Arrigoli de pusterla
et per eum Leoninum dicto nomine ipso domino Arrigolo et fratre
ipso domino Arrigolo quatenus ipse dominus Arrigolus non
debeat audeat nec presumat derivare parare nec derivari parari
facere per se nec per submissam personam contra
iuris debitum et in preiudicium prefati illustris
principis et domini et possessionum et molandinorum suorum
aquas de fluminibus Barone et Modij nec non
Navigij novi nec alicuius eorum sic quod iure solitum
et antiquum decursum et naturalem aque ipsorum
fluminum ad ipsas possessiones et molandina prefati
domini et quod non debeat facere nec fieri facere nec
permittere aliquod obstaculum seu aliqua obstacula
in alveis ipsorum fluminum nec alicuius eorum sic
quod deriventur aque dictorum fluminum quominus
more solito discurrant. Et quod effectualiter debeat

6

amouere et destruere et amoueri et destrui
facere oia obstacula seu impedimenta quin ducte
aque non discurrant iuxta solitum et antiqum
et debitu et naturale decursum sic q pfatus dns
sibi debitu recipiat. Et hoc sub penna florenor
quinquecentum auri ab eodem dno Arigolo auferen
et camere pfati dni applicandor. die isto pfatus
dns vicarius sedens ut s pcepit psonaliter Jacobino
de homodeis procuratori et pcurio noie dni Johis
de homodeis et pcu Jacobinum dicto noie isto dno
Johani et item isto dno Johanni quatis ipe dns
Johannes non debeat ic ut s. die isto pfatus dns
vicarius sedens ut s pcepit personaliter Astolfolo
de Lampugnano quatis ipe Astolfolus no debeat
ic ut s. die isto pfatus dns vicarius sedens ut s
pcepit psonaliter Thomasio Brunazio et Petrazino
fribus de corte filijs qdam dni Rayneri quatis da
Thomasius Petrazinus et Brunazius nec aliqus
eor non debeant ic ut s. die merchurij xxij mensis
Septembr pfatus dns vicarius sedens ut s pcepit
d. Azo Scarabarotto qtis ipe d. Azo no debeat ut s ic
psonaliter Franzino reste filio et procuratori et — die lune xxij mensis Septembr pfatus dns vicarius sedens ut s pcepit psonali
pcurio noie dni Zentilini reste et per pcuratorem
dicto noie dicto dno Zentilino quatis ipe dns
Zentelinus non debeat ut s ic die isto pfatus
dns vicarius sedens ut s pcepit psonaliter
Beltramolo de Pizo filio qdam dni Johanis quatis
ipe Belt. no debeat ic ut s. die isto pfatus d.

vicarius sedens ut s pcepit personaliter beltramo
plato filio qdam dni Johannis quatis ipe belt
no debeat ut s c. die isto pfatus dns sedens ut s
pcepit psonaliter bonino de montebreto filio qda
dni ypoliti hitan in loco barate qtis ipe boninus
non debeat ut s c. die isto pfatus dns vicarius
sedens ut s pcepit personaliter marcho caponi
filio et paratori et procuratorio noie dni andrioli
caponi et per eu procurem isto dno andriolo et
item isto dno andriolo quatis ipe dns andriolus
non debeat c. ut s. die isto pfatus dns vicarius
sedens ut s psonaliter guillottolo de montebreto filio
et procuri et procuratorio noie dni arigoli de
montebreto et per eu parem isto dno arigolo et
ite isto dno arigolo quatis ipe dns arigolus
no debeat ut s c. die isto pfatus dns vicarius
sedens ut s pcepit psonaliter francescolo de mote-
breto no debeat ut s c. die isto pfatus vicarius
sedens ut s pcepit psonaliter ambrosio scacabarozio
filio dni tazii. quatis ipe ambrosius non debeat
ut s c. die isto pfatus dns vicarius sedens ut s
pcepit psonaliter luchino scacabarozio filio qdam d.
franchini quatis ipe luchinus non debeat c. ut s
die isto pfatus dns vicarius sedens ut s pcepit
personaliter nichorino de caxate filio qdam
dni johannoli quatis ipe nicorinus non debeat
c. ut s. die isto pfatus dns vicarius sedens

utꝰ precipit personaliter Petrolo de Carchano ꝗparen
noie her ꝗdam dni ꝗasspoli de homodeis quatꝰ non
debeat utꝰ etc. Mccclxxxij Indictione sexta die martis
xxiij mensis Septembris Cum Illustris princeps et
dns dns asti etc. Comes virtutu imperialis vicarij generalis
Intellexerit ꝙ nomulli contra Iuris debitum et in preiudiciu
pfati Illustris principis et dni vsurparunt aquas
de fluminibus barone et modij necnon Nangij nom
transeuntes per comitatu asti seu per eius diocesin
sic ꝙ iuxta solitum et antiquu decursum et naturale
possent aque ipsorum flumin non discurrunt ad ipas
possessiones et molandina pfati Illustris principis et
dni et ꝙ deterius est videatur facta certa obstacula
in alueis ipsorum fluminum sic ꝙ deviant aquas
quominus more solito discurrant Ideo pfatus Illustris
princeps et dns voluit et mandavit Sapienti viro
dno Jacobo de Rugerijs de alba vicario et Refferen
sius asti quatꝰ ipi dni vicarius et Refferendarij
cum oi dilligentia et solicitudine effectualiter
curent ꝙ Iuxta solitum debitum et naturalem
decursum ipe aque discurrant sic ꝙ pfatus
Illustris princeps et dns sibi debitum recipiat
prout patet per litteras tenoris huiusmodi Dominus
asti etc. Comes virtutu imperialis vicarius generalis
Sapienti viro dno Jacobo de Rugerijs de alba
vicario et Refferendarijs nostris asti Intelleximus
ꝙ nomulli contra Iuris debitum et in preiudicium

nrum et nostrarum possessionum et molandinorum usurpant et diu usurparunt aquas de fluminibus Barone et Mody nec non Namigij non sic quod iuxta debitum et naturalem decursum aque ipsorum fluminum non discurrunt ad ipsas possessiones et molandina nostra, et quod deterius est videantur facta certa obstacula in alueis ipsorum fluminum sic quod deviant aquas quominus more solito discurrat Ideo volumus et vobis mandamus quatenus cum omni dilligentia et solicitudine effectualiter curetis quod iuxta solitum debitum et naturalem decursum ipse aque discurrant sic quod nobis debitum recipiam(us) Nolentes propter hoc quod alicui in iure deficiatis Dat(um) pp die xiij septembris MCCCLXXXII Ideo prefatus sapiens vir dominus Jacobus de Rugerijs de Alba legum doctor vicarius generalis prefati Illustris principis et domini et cui hoc negotium specialiter est commissum ut patet per litteras tenoris antelati et qui etiam prefati domini referiam super premissis et inferius vices suas speciali commisit existens et pro tribunali sedens in curia prefati Illustris principis et domini sui in civitate Asti ubi ellegit et elligit tribunal ad banchum iuridicum pro huiusmodi negotijs pagendis ad executionem predictarum litterarum et intentionem prefati Illustris principis et domini et omni modo iure via et forma quibus melius potuit et potest precepit

[margin: illegible note]

personaliter Leonino de pusterla filio et patre et procurio noie dni Arrigoli de pusterla et p eum leoninum ipi dno Arrigolo et item ipi dno Arrigolo dno Azoni scacabarozio filio qda dni Astolfolo de lampugnano filio qda dni Astolfoli Thomasio petrazio et brunazio fratribus de corte filiis qdam dni Rayneri dno Johani de homodeis procuratori et procurio noie dni Johanis de homodeis legum doctoris et p eu dicto dno Johani et ite dicto dno Johani legum doctori et petrolo de carcano et ciuibus coer deriuantibus de aqua fluminis modii pdicta Et gabriolo de Montebreto filio et patre et procurio noie dni Arigoli de Montebreto et p eu procuratorem dicto dno Arrigolo et item ipi dno Arrigolo francischolo de Montebreto beltramino de Montebreto et marco de caponibus filio et patri et procurio noie dni Andrioli de caponibus et per eu dicto dno Andriolo et item dicto dno Andriolo beltramolo de pizo filio qdam dni Johis et beltramo plato filio qdam dni Johis Nicholino de casate filio qdam dni Johanis franzino reste filio et procuratori et procuratorio nomine dni Zentelini reste et p eu procuratorem dicto dno Zentellino et itepdicto dno Zentellino et Ambrosio scacabarozio et ciuibus coer deriuantibus de aqua fluminis barone et etiam Luchino scacabarozio

Utentibus aquis Modii

Ut bus Barone

Nota distinct. Navigij

dermanti de aqua fluminis Navigij novi ac etiam cuilibet omnium et singulorum predictorum suis et nominibus quibus supra singula singulis et congrua congruis semper Refferendo quatenus predicti domini Arigolus de pusterla Azo scacabarozius Astolfolus de Lampugnano Thomasius brunazius et petrazinus fratres de comite dominus Johannes de homodeis legum doctor petrolus de carcano Arigolus de montebreto franciscolus de Montebreto bonus de montebreto Andriolus caponus beltramolus de pizo beltramolus prefatus Antoninus de caxate zentillinus rosta ambo scacabarozius et Luchinus scacabarozius neque aliquis eorum neque alter eorum singula singulis et congrua congruis semper Refferendo contra Juris debitum et in preiudicium prefati Illustris principis et domini et possessionum et molandinorum suorum non debeant audeant nec presumant usurpare nec usurpari facere aquas de fluminibus barone Modij nec non Navigij novi nec alicuius eorum fluminum sic quod iuxta solitum et antiquum decursum et naturalem aque ipsorum fluminum non discurrat ad ipsas possessiones et molandina prefati domini singula singulis et congrua congruis semper refferendo (Et) quod non debeant audeant nec presumat facere nec fieri facere aliqua obstacula nec aliquod obstaculum in alveis dictorum fluminum

nec alicuius corum sic quod decurrant aque dictorum
fluminum alias que more solito discurrunt et discurrere
consueuerunt Et quod effectualiter debeant amouere
et destruere seu amoueri et destrui facere omnia
obstacula existentia et impedientia quin dicte
aque iuxta solitum debitum et naturalem decursum
discurrant sic quod prefatus Illustris princeps et dominus
sibi debitum recipiat Et hec omnia et singula predicta
singula singulis et congrua congruis semper refferendo
Et etiam sub pena florenorum quingentorum auri
pro quolibet predictorum omnium et singulorum contrafaciente
irremissibiliter aufferenda a quolibet predictorum Et
Camere prefati Illustris principis et excelsi domini
applicanda. Cum dominus Jacobus vicarius et commissarius
noster statuit terminum prenominatis omnibus et
singulis et cuilibet eorum suis et dictis nominibus
contradicendi et opponendi predictis et cuilibet eorum
et comparendi coram eo ad diem Jouis proxime
futuram per totam diem. Que omnia et singula
predicta facta fuerunt nostris presentibus dominis Georgino
morexino xpoforo de la[illegible]ria et Rizardo balbo
Jacobus de zugerijs [illegible] de Alba vicarius et
Refferendarius ast. in executione litterarum Illustris
principis et excelsi domini domini ast. et comitis
virtutum imperialis vicarij generalis amandamus
vobis infrascriptis quatenus visis presentibus coram nobis
personaliter compareatis ad audiendum et

Intelligendum omnia et singula que vobis iniungere
voluerimus et ad nostris standum et parendum
Mandatis occasione fluminum Barone et Mody
et Navigij quibus utuntur ipsi infrascripti. Et hoc sub
pena et hoc sub pena arbitrio nostri auferenda
Camere prefati Illustris principis et domini applicanda
alioquin etc. de quarum presentatione et rellatione
presentium nuntio et coram ipsis plenam
fidem dabimus. Dat. ibidem die xvj septembris 1382.
sexta indictione. Nomina quorum sunt dominus
Arigolus de montebreto Franciscolus eius nepos
de montebreto in Castelazio dominus Andriolus
Caponus Beltramus de prato Zentellinus resta
in Caynate nobilli Lampuginus de Lampugnano
in Somenoghariis pro Barona Thomasinus et fratres
de Corte in Senadochio heredes quondam domini Segoroli
Bonodei heredes quondam domini Passoli Bonodei in Ruzigo
dominus Arigolus de pusterla Azo Scacabarozinus
in Zibidi et Caxate Luchinus et Ambrosinus
de Scacabarozijs in Badiho in loco tavanascho
pro Modo. Ego Andriotus de Simcho notarius
prefati domini vicarij prefatorum Mandato. Nos dominus Jacobus
de Ingerijs de Alba vicarius generalis etc.
Mandamus vobis infrascriptis quatenus visis presentibus
infine et peremptorie coram nobis comparere
debeatis ad nostris standum et parendum Mandatis
Et ad docendum et hostendendum de iure vestris

occasione derivationis aque fluminum Barone et Modij et ad audiendum et intelligendum omnia et singula ea que vobis et cuilibet vestrum iniungere voluerimus occasione premissorum aliorumque in premissis procedemus prout iustitia suadebit absentia vestri non obstante et ulterius non citatorum de quarum presentatione et relatione
servitoris nostri et cuius alterius plenam fidem dabimus Dat. Mediolani die duodecimo nobr. MCCCLXXXXII sexta indictione Nomina quorum sunt dus Arigolus de Montebreto Franciscolus eius nepos habitantes in loco Castelazio Dominus de Montebreto Johanninus de Montebreto habitantes in loco Barate Beltramolus de Pizo habitans in loco Taynate Beltramolus platius habitans in loco domenegascho Andreolus caponus in Barate Ulricinus de Caxate filius quondam dni Johanis in domo Jacobi Lixenati Zentelinus Zesta in Mediolano Lampugninus de Lampugnano in Mediolano Belt. de Caxate in Fontanella pro aqua Barone Thomasinus et fratres de Corte in Mediolano heredes quondam dni Segnoroli de Homodeis in porta Romana heredes quondam dni Gaspoli de Homodeis dus Arigolus de pusterla in Mediolano dus Azo Scacabarozius Luchinus Scacabarozius in Mediolano Astolfolus de Lampugnano in Mediolano
Solvatur servitori pro eius labore ad ratione

possit pignus accipere Jacobus ssb dm nobr
Ego Andriotus de Sincho notarius pfati dni
vicarij ssb. Jacobus de zugerijs de Alba
vicarius gen etc. Cum ad executione litterarum
Jllustris et Excelsi dni nri dni ... etc. comitis
Virtutum Jmperialis vicarij generalis precipimus
vobis Jnfras omnibus et singulis seu legitimis
personis pro vobis et vestro noie quatus contra
Juris debitum et in preiudicium pfati Jllustris
principis et dni et possessionum et molandinorum
suorum non deberetis auderetis nec presumatis
usurpare nec usurpari facere aquas de fluminibus
Varone nec Modij necnon Navigij nom nec
alicuius eorum fluminum sic quod iuxta solitum et
antiquum decursum et naturalem aque ipsorum
fluminum non discurrant ad ipas possessiones
et molandina pfati dni singula singulis et
congrua congruis semper Refferendo et quod non
deberetis auderetis nec presumeretis facere
nec fieri facere aliqua obstacula seu aliquod
obstaculum in alveis dictorum fluminum nec
alicuius eorum sic quod derivaret aque dictorum
fluminum alias quam more solito discurrunt et discurrere
consueverunt et quod effectualiter deberetis amovere
et destruere seu amoveri et destrui facere
oia obstacula Existentia Jmpedientia quominus
dicte Aque Juxta debitum solitum et naturalem

decursum discurrant / sic quod prefatus Illustris
princeps et dominus sibi debitum recipiat sub pena
florenorum quingentorum auri pro quolibet . quod
demum et eam vobis omnibus et singulis statuerim
terminum contradicendi et opponendi predictis et non
ostendi dederitis neque docueritis legittimam causam
quare predicta de iure facere possitis mandamus
vobis omnibus et singulis quatenus visis presentibus
coram nobis compareatis ad docendum ostendendum
et producendum de iuribus vestris et ad videndum
audiendum et intelligendum per nos declarari et
terminari super facto devinationis dictarum
aquarum prout iustitia suadebit et ad nostris
standum et parendum mandatis alioquin
predictam declarationem et determinationem faciemus
iustitia suadente vobis pro predictis ulterius non
citatis / de quarum presentatione et relatione
fimus (?) ... plenam dabimus fidem
Dat. ... die xii novembris MCCCLXXXII sexta indictione
Nomina quorum sunt dominus Arigolus de pusterla
dominus Azo scacabarozius Astolfolus de lampugnano
Thomasius petrazius et Beniamin (?) fratres de corte
dominus Johannes de homodeis legum doctor petrolus
de carcano ser ... dominus Gasparoli de
homodeis in ... Luchinus scacabarozius
Ambrosius scacabarozius dominus Arrigolus de
montebreto Bozinus de montebreto in castelazio

dns Andriolus caponus in loco barate belt lus
de pizo in caynate beltramus platus in domenegato
Thomasinus de casate in arto Zentelinus resta
in arto Franciscolus de montebreto in castelazio
beltramus in glaviate in barate Jacobus suprascripti
xiij nobis Ego Andriotius de Snello notarius
prefati dni vicarij suprascripti Nos Jacobus de zugerijs
de Alba legum doctor vicarius generalis. Et
cui hoc negotium specialiter est commissum
tenore presentium vos suprascriptos et quemlibet vestrum
in fine et peremptorie monemus citamus et
requirimus et vobis et cuilibet vestrum mandamus
quatenus die lune proxime futura in tertijs coram
nobis in fine et peremptorie comparere debeatis
ad videndum audiendum et intelligendum
per nos proferri publicari et pronuntiari quandam
sententiam seu quasdam sententias per nos proferendam
publicandam et pronuntiandam seu proferendas
publicandas et pronuntiandas et eam sententiam
seu eas sententias legi videndum super omnibus
et singulis comparitionibus contradictionibus
petitionibus et requisitionibus coram nobis
per vos et quemlibet vestrum factis occasione
dictorum preceptorum et contentorum in eisdem si que
facte reperiantur et in omni causa vertente inter
vos et quemlibet vestrum ex una parte seu
pluribus Georgium moresinum procuratorem

et parrio noie p(re)fati Illustris principis et dni
ex altera seu alijs cora nobis vertante seu v(er)tentibz
et in et sup oibus et singulis exinde subsecutis et
dependentibus emergentibus et quexis ab eisde
maxime occasione usurpationis aquar(um) flumi
Barone et Mody per vos et quemlibz vrm fce
in preiudiciu Iuriu possessionu et molendinor(um)
p(re)fati Illustris p(ri)ncipis et dni / Et hec oia singla
singulis et contra contrariis congrue refferendo
Et etiam ad videndum audiendum et intelligen
fieri expediri explicari omnia et singula necessaria
et expedientia in p(re)dictis et quolibet p(re)dictor(um)
et dependentibus quexis et emergentibz exinde
Et si p(re)dicta no fierent et expedirent et explicarent
uis p(re)dicto die lune in tertijs venire et comparere
debeatis ipo die lune in tertijs venire et compar
debeatis ipo die lune in vesperis / Et si p(re)dicta no
fierent expedirent et explicarent ipo die lune
in vesperis comparire et venire debeatis die lune
proxime sequenti in tertijs hora causar(um) Et
sic successive de hora in horam et de die in
diem donec p(re)dicta oia et singula fuerint
facta expedita et adimpleta / Alioqn p(re)dicta
oia et singula fierent explicarent et
adimplerent vrm et cuiuslibet et alterius
vrm absentia non obstante et vlterius non
citis monitis nec requisitis / de quar(um) p(re)sent(ia)

et rellatorum                    sumptus coris antedicti plena
dabimus fidem dat' antedicti die xxiij mensis novris
Mccclxxxij sexta indictione / Noia quorum sunt
videlicet dns Arigolus de montebreto Franciscolus
eius nepos in loco castelazij Bominus de motebreto
Johannolus de montebreto in loco barate Beltram'
de pizo in loco Taynate Beltraminus platus in
loco domenegascho dns Andriolus capomus
Nichorinus de carate filius qdam dni Johannoli
Zentellinus resta Lampugninus de lampug'
Antonius de glaxiate Thomasinus petrazius
et Brunazius fres de corte her' qdam dni
Segoroli de homodeis dns Anrigolus de
pusterla / dns Azo scacabarozius Luchinus
scacabarozius Ambrosius scacabarozius .
Astolfolus de lampugnano solvat sumptus pro
eius labore aliter possit pignus accipere / Ego
Andriotus de smellio notarius psfati dni
vicarij et comissarij eius mandato sscripsi Jacobus
sscripsit xxiij novris. Nos Jacobus de zugenijs
de Alba legum doctor vicarius generalis Illustris
principis et excelsi dni dni antedicti et comittis
virtutum imperialis vicarij generalis et cui
hoc negotium specialiter est commissum. Tenore
presentium primo secundo tertio et peremptorie vos infrascriptos
et quemlibet vestrum infrascriptis et peremptorie monemus
citamus et requirimus et vobis et cuilibet

verum mandamus quatenus die veneris proxime
futura in vesperis termine et peremptorie coram nobis
termine et peremptorie venire et comparere debeatis
ad videndum audiendum et intelligendum per
Nos publicari proferri et pronuntiari quandam
sententiam seu quasdam sententias per nos proferendam
publicandam et pronuntiandam seu proferendas
publicandas et pronuntiandas et sententiam seu sententias
easdem legi in omni causa inter vos et quem
dictum ex una parte seu pluribus partibus
et Georgium Morexinum procuratorem et procuratorio
nomine prefati illustris principis et dominii ex altera
seu ex aliis partibus coram nobis ventilata occasione
omnium et singulorum preceptorum vobis et cuilibet
vestrum factorum et omnium et singularum comparitionum
contradictionum petitionum et requisitionum per
vos factarum seu factorum et subsequutorum ex
predictis et exinde emergentibus dependentibus
et quarum maxime occasione derivationis aque
fluminum Barone et Modij et aliorum fluminum
seu occupationis eiusdem aque ipsorum fluminum
Et hec omnia et singula concerna concernens et singula
singulis semper refferendo Et etiam ad
videndum audiendum et intelligendum fieri expediri
et explicari omnia et singula in predictis et quolibet
predictorum et dependentibus et emergentibus et connexis
ab eisdem necessaria et expedientia Et si

pdicta no fierent expedirent et explicarent ntes
pdicto die veneris proxime fut hora vesparum
compari die sabbati proxime sequenti in tertie
hora causarum Et sic sucessive de die in diem
et de hora in horam donec pdicta oia et singula
sca fuerint explicata et adimpleta in oibus et
per oia ntes Alioquin pdicta oia et singula fieret
explicarent et adimplerent ntes verum et cuiuslibet
et alterius vrum absentia non obstante et ulterius
pro pdictis no citatis de quarum putatione et rellatione
Antonio coste servitori cois agri hanc latori plenam
dabimus fidem Dat agri die duodecimo mensis
februarij Mccclxxxiij sexta Indictione / Nota
quorum sunt vz dns Arigolus de montebreto
franciscolus eius nepos p s laurentij i ciuit
in pasquirolo dominus de montebreto porte ticin
par sci ppe sedimen hered quondam domini
Gasparri de corte Beltramolus de pizo p t
p s Laurentij maioris prope Laurenzinum
spiciarium Beltramolus platus in Monasterio sci
celsi dns Andriolus caponus parochie Monij
novi in domo Thomasij de carchano Nicolinus
de caxate porte cumane par sci protasij ad
Monacos Zentellinus resta Lampugninus de
Lampugn Antonius de glaxiate Thomasius
petrazius et Brunazius fres de corte hor
dni Segnoroli et Gasparoli de Homodeis

dus Arrigolus de pusterla dus Azo scacabarozius
Luchinus scacabarozius Ambr scacabarozius
Astolfolus de Lampug͡o solvat initio pro eius
Labore aliter possit pignus accipere / Ego.
Andriotus de sinclio notarius p̄fati dni vic
et comissarii eius mandato ss͡ci. Jacobus de
ingesys de alba vicarius generalis et comiss
rē presentium tenore vos omnes et singulos
suprascriptos et quelibet vestrum citamus monemus et
requirimus in fine et peremptorie quatenus die
crastina in despereus coram nobis legittime
compareatis ad videndum Audiendum et
intelligendum per nos proferri publicari et
pronuntiari ac declarari quandam sententiam diffinit
per nos proferendam publicandam et pronuntiandam
in omni causa coram nobis vertente inter cor
morexinum sindicario et procuratorio nomine Illustris
principis et excelsi dni dni nri ex una parte
et vos suprascriptos et quemlibet vestrum ex altera seu
ex alys occasione diviriationis Aquarum fluminum
Larone et Mody / et ad videndum Audiendum
et intelligendum fieri et explicari omnia et singula
necessaria et expedientia in praedictis omnibus et
singulis et dependentibus emergentibus et quexis
ex inde Alioquin praedicta omnia et singula fieret
et explicarent et super eis procederet de iure
vestrum et cuiuslibet vestrum absentia non obstante

et ulterius non citat. Et si pdicta no fierent et
Explicarent dicta die crastina in vesperis i die
proxime sequenti in tertijs hora causarum et sic
gradatim et successive de die in diem et hora i
horam donec pdicta oia et singula fuerunt fca et
Explicata de quarum pntatione Antonio cotte
latori pntium sive coib aptis plenam dabimus
fidem. Dat apti die xxvj mensis Madij 1383
Indictione sexta. nota que dns Anrigolus de montebreto
Franciscolus de montebreto eius nepos i castellazo
dns Andriolus caponus Dominus de montebreto
Antonius seu Belt de glaxiate Nichorinus
de casate Belt. de pizo in loco barate zentelin
resta in loco taynate Lampugninus de lampug
in loco tanernascho Beltramus platus in loco
Mayrano super flumine Lurone Thomasius
et fres de corte in loco senadochio her qdam
dni Segnoroli de Homodeis her qdam dni
Gasparoli de Homodeis in cinzigo d. Angolus
de pusterla Azo scacabarozius Ambrosius
scacabarozius in loco badiho Astolfolus de
lampugniano. Solvat nuntio de suis laboribus qui
possit pignerare. Ego Andriotus de sinchio not
pfati dni vicarij et commissarij ssi Jacobus ssi
xxvj Madij. Jacobus de zugerijs de alba
vicarius generalis et commissarius etc pntium
tenore vos omnes et singulos Infros et

quemlibet vrum citamus monemus et
requirimus insimul et peremptorie quatenus die
lune proxime futura in mane coram nobis legitime
comparere debeatis ad videndum audiendum et
intelligendum per nos proferri publicari fulminari
et declarari quandam sententiam diffinitivam per nos
publicandam proferendam et pronuntiandam in
quadam causa vertente coram nobis inter comunem
Morexinum sindicum et procuratorem et sindicario et
procuratorio nomine illustris et excelsi domini domini nostri
ex una parte et vos iurisdictos et quemlibet vrum
ex altera seu ex aliis occasione derivationis
aquarum fluminis Ysody et Barone et ad
audiendum et intelligendum fieri expediri et
explicari omnia et singula necessaria et expedientia
in predictis omnibus et singulis et dependentibus
emergentibus et quexitis exinde alioquin
predicta omnia fierent explicarentur et expedirentur
et super eis procederetur de iure vestra et cuiuslibet
vrum absentia non obstante et ulterius pro
predictis non citatis monitis nec requisitis.
Et si predicta non fierent et explicarentur ut
ipso die crastino in vesperis comparere et sic
successive de die in diem et hora in horam
donec predicta omnia et singula fuerint adimpleta
completa expedita et facta, de quarum presentatione
et earum rellatione Antonio Cotte Sinturi

cuius actu plenam dabimus fidem dat. Mli xxx
Iullij MCCClxxxiij sexta Indictione / noïa quorum
sunt Thomasius de corte hēr quondam dni Segnoroli
de Homodeis hēr quondam dni Gasparoli de Homodeis
dns Arrigolus de pusterla dns Azo Scacabarozius
Luchinus Scacabarozius Ambrosius Scacabarozius
Astolfolus de lampugnano / Georginus morex
testis ssto noie / Solvatur Smitori p suis labore
aliter possit pignorare / Ego Anduotius de
Smicho notarius pfati dni vicarij et comissij
Iacobus / ss / die xxx Iullij / MCCClxxxiij Indict.
quinta die lune quarto Augusti in mane
hora debita causarum coram Sapienti viro dno
Iacobo de Rugerijs de Alba vicario Illustris
principis et excelsi dni dni Galeaz vicecomitis
comitis virtutum Mli etc dni generalis comparuit
Beltramus platus habitans in loco domenegascho
plebis de rosate comitatus Mli occasione
cuiusdam pcepti eidem facti ex parte domini
xpofari de lacilia [?] vicarij terre Bonascho [?]
gtinentis ut dicatur in effectu quatenus ipse Beltramus
comparere deberet coram eo dno vicario ad
hostendendum iura sua que het super aqua
quam ducit ad prata sua sita in territorio de
loco de domenegascho / Et volens idem Beltramus
obtemperare dicto pcepto ad omne bonum
finem et effectum qui eidem Beltramo pdesse

pro Barona [?]

Beltramus platus

possint produxit et exhibuit coram eo domino vicario
testes et attestationes testium productorum coram
eo domino vicario Anno presenti et de mense Julii
dicti anni et receptos examinatos et scriptos per
Girardolum machaneum notarium anno et
diebus in eis contentis ¶ In nomine domini — pro Barona
Mcccclxxxii Indictione quinta die lune xi
mensis Augusti comparuit Franciscolus de — Franciscolus de
montebre filius quondam domini Antonioli in curia — montebre
Illustris principis et excelsi domini domini Asti etc
Comitis Virtutum Asti etc imperialis vicarii generalis
site in civitate Asti pro volendo facere infrascriptam
comparitionem et omnia infra coram egregio et
sapiente viro domino Jacobo de Rugeriis de
Alba legum doctore vicario generali prefati illustris
principis et domini si cum domino vicario invenisset
et ibidem in presentia mei notarii infrascripti hac
absente dicto domino Jacobo vicario [illegible] qui tunc
temporis non erat in civitate Asti [illegible]
propterea in ipsum tamquam in suum Judicem competentem
comparuit ipse Franciscolus occasione cuiusdam
precepti si sic dici potest emanati ut dicitur ex
parte ipsius domini vicarii et facti ut dicitur dicto
Franciscolo seu domini citationis eius et aliis
in dicto precepto nominatis continentis inter
inter alia quatenus nullatenus audeat nec presumat
quoquomodo decimare nec decimari facere

Aquas defluentes de rugijs Illustris et excelse
dne dne Blanche de Sabaudia Rg. bone
memorie magnifici et excelsi dni dni Galeaz
ducacomitis &c de Sancto Columbano et de
Lomascho et maxime Aquas fluminum Lanone
et Modij ad aliqua molandina et prata ipsius
Francischoli &c MCCCLXXXij Indictione quinta
die lune undecimo mensis Augusti comparuit
Boninus de Montebreto filius quondam dni
Ipoliti et dns Zorigolus de Montebreto filius
quondam dni Petri in curia ipsius magnifici dni
dni Galeaz &c pro volendo facere infradictam
comparitionem et omnia infrascripta coram dno dno
Jacobo de Alba vicario prefati dni si eum dnm
Jacobum invenisset et ibidem in presentia mei notarij
infrascripti licet absente dicto dno Jacobo qui tunc
temporis non erat in civitate Mediolani comparuerunt
ipsi dns Zorigolus et Boninus non consentientes
propterea in ipsum tamquam in suum in hac parte
iudicem competentem occasione cuiusdam precepti
si sic dici potest emanati ut dicitur ex parte ipsius
dni vicarij et facti ut dicitur ipsis Bonino et
dno Zorigolo suie domini eorum et utriusque eorum
habitationis sue vz habitationem ipsius Bonini in loco
Barate et habitationem dicti dni Zorigoli in
cassinis de Castelazio territorij de Carnate
comitatus Mediolani et certis alijs in ipso precepto —

nominatis ꝯtinen inter alia · quatt' nullus
audeant nec p̄sumant quoquomodo deximare
nec deviari facere aquas defluentes in
Rugia Illustris et ex͞ · d · d · Blanche de Sabaudia
&c Mccclxxxij Indictione quinta die Lune
undecimo mensis Augusti · comparuit Belt^mus
de pizo in curia ast͞ magnifici et ex͞ · dni
dni Galeaz &c pro volendo facere infradictam
ꝯparitionem et ora infradicta coram dno Jacobo
de Alba vicario p̄fati dni si eu͞ dum vicar
invenisset et ibidem in p̄ntia mei notarii infra
licet absente dicto dno Jacobo qui tunc temporis
non erat in civitate ast͞ Non ꝯsentien ppt ea
in aliquem tamq͞ in suu in hac parte Judicem
ꝯpeten / occasione cuiusdam p̄cepti si sic
dici potest emanati ut dicit͞ ex parte ipius
dni vicarii et facti ut dicit͞ ipi Belt͞o &c
Mccclxxxij Indictione sexta die Jouis xxv
mensis Septembris / coram Sapien viro dno
Jacobo de engerijs de Alba vicario Septim et
Bolgarie pro Illustri principe et magnifico
dno dno Galeaz Vicecomitte comite Virtu
ast͞ &c / cui infradictum negotium agitur et
dicit͞ fuisse et esse commissum per p̄fatū dnm
ast͞ existen in curia p̄fati dni in ast͞o / ast͞o
comparuit Beltramolus de pizo &c / &c
Mccclxxxij Indictione quinta die undecimo

Beltramolo dell pizzo

Cop. Barma

mensis augusti etc. Item Nomine dni MCCCLXXXII
Indictione quinta die martis XXIII mensis Sept
in vesperis coram dno Jacobo de rugerijs de
Alba vicario magnifici et excelsi dni dni
Galeaz vicecomitis etc dni generalis et
comittis virtutum et cui hoc negotium dicat esse
comissum per prefatum magnificum dnm sedens
in curia prefati magnifici dni sito in alto ad
eius solitum banchum Juris comparuerunt
Guillolus de montebreto filius et pater et procurator
nomine dni Henrigoli de montebreto hominis
de montebreto Franciscolus de montebreto et
Marchus caponus filius quondam dni Anduoli
caponi et Ucorinus de casate filius quondam
Zoholi etc causa et occasione cuiusdam precepti
seu quorundam extensorum preceptorum si sic dici
possunt et factorum etc Item Nomine dni MCCCLXXXII
Indictione sexta die veneris tertio mensis
octubris in mane hora debita coram suprascripto dno
Jacobo de rugerijs de Alba vicario et commissario
etc Nos Jacobus de Rugerijs de Alba legum
doctor vicarius et commissarius antedictus Au-
divimus et diligenter examinavimus litteras
precepta relationes comparitiones contradictiones
productiones et alia acta de quibus supra fit
mentio actorum tenorem et suprascripta producta ut de
quibus supra fit mentio et omnia et singula

Gulielmolus de montebreto
Zor[illegible] de montebreto
Franciscolus de montebreto
Marchus capponus
et Ucorinus de casare.

in predictis omnibus contenta / Et qui etiam vidimus
et dilligenter examinavimus testes productos
ac dicta sacramenta et attestationes testium productorum
in et super dictis capitulis utrimque productis et eorum testium
publicationibus / Et qui etiam transtulimus super
Rippas dictorum fluminum et buchas Rugiarum
in ipsis sitas et existentes / Et qui etiam audivimus
et intelleximus omnia et singula que dicte partes
et earum advocati et procuratores dicere producere
hostendere et allegare voluerunt Et etiam super
predictis omnibus et singulis dilligentem et maturam
habuimus examinationem et deliberationem.

pro Barona

Cristi nomine invocato eiusque gloriose Matris
et virginis Marie auxilio humiliter implorato.
dicimus et pronuntiamus et in hijs scriptis pro
tribunali sedentes utrimque per nostram sententiam diffinitivam
declaramus et sententiamus licere et licitum esse
duabus Abbatisse Monialibus capitulo et
conventui Monasterii sancte Marie in valle astri.
ordinis sancti benedicti pro infrascripto earum Molandino
jacente ut supra / domino Andriolo de caponibus
pro infrascripto eius Molandino jacente ut supra
franciscolo de montebreto et consortibus pro infrascripto
eorum Molandino seu antiqua sede Molandini
jacenti ut supra. Illis de montebreto et de pizo
pro infrascripta sede Antiqua sede Molandini eorum
ipsorum. jacenti juxta locum de tainate et ut

[illegible]

Pro [illegible]

de cresenzago

Infra gt / Successoribus quondam dni Filipoli de birago et filiorum suorum pro suo eorum molandino preposito canonicis capitulo et conventui domus sancte Marie de Cresenzago mediolanensis dioc ordinis sancti Augustini pro suo eorum molandino jacenti in loco comugo et Illustri et Excelse domine domine Blanche de Sabaudia Relicte quondam magnifici et excelsi dni dni Galeaz vicecomitis olim mediolanensis etc dni generalis pro suo eius molandino sito in terra Bmaschi et cuilibet eorum singula singulis congrue refferendo derivare et derivari facere aquas defluentes et quas decurrere contingerit per dictum flumen barone etiam pro usu et utilitate dictorum suorum molandinorum et licere et licitum esse ipsis et cuilibet eorum prohibere et competere jus prohibendi cuilibet ne quicquam faciat eo quo impediatur decursus ipsarum aquarum et quominus ipse aque defluant ad dicta molandina et etiam licere et licitum esse destenere et etiam competere jus destenendi quaslibet causas et obstacula impedientes quominus ipsa aqua defluat ut supra singula singulis congrue refferendo / Item dicimus et pronuntiamus et in his scriptis per hanc nostram sententiam diffinitivam pro tribunali sedentes ut supra declaramus et sententiamus licere et licitum esse suprascriptis personis collegiis et universitatibus et cuilibet eorum singula

Illustris Blanche de Sabaudia

pro irrigatione pratorum et bannum

singulis opere Refferendo pro infrascriptis
pratorum suorum et non ultra et per infrascriptas lunchas
seu rugias tantum et non aliter nec alio modo
derivare et derivari facere ex aquis predictis
ad irrigandum et pro irrigando ipsas suas
quantitates pratorum omnibus et singulis diebus
quibus et prout convenerit. Ita quod unusquisque
eorum utatur et uti possit ipsis aquis pro dictis
pratis irrigandis prout hactenus convenit et
non aliter nec alio modo. Et pro aliis pratis
novis que per eos fieri contingeret solummodo
illis vigiliis festorum et festivitatibus de quibus
et prout continetur in statutis comunis Asti et non aliter
nec alio modo, Ita tamen quod scoradizia dictarum
aquarum postmodum revertantur in alveum naturalem
dicti fluminis Barone. Et semper salvo et reservato
iure dictorum molandinorum. Item dicimus et
pronuntiamus et in hiis scriptis pro tribunali
sedentes ut supra per hanc nostram sententiam diffinitivam
declaramus et sententiamus licere et licitum esse
habentibus ipsa molandina ut supra et habentibus
et habituris causam ab eis stopare omnes
lunchas et rugias predictas et prohibere habentibus
ipsas lunchas et rugias ne dicte aque perfluant
et derivent per ipsas lunchas seu rugias ad dicta
prata. Sed quod uno ipse aque derivent et defluant
ad dicta molandina tempore penurie aquarum.

pro pratis antiquis solitum

pro pratis novis solum in vigiliis festivitatum [illegible] in Barone

quod aque derivent ad molendina tempore penurie aquarum

Et etiam eo tempore remouere quelibet obstacula
et clusas impedientes decursum ipsarum aquarum
ad ipsa molendina exceptis diebus dictarum vigiliarum
et festorum de quibus in dictis statutis fit mentio
Item dicimus et pronuntiamus et in hys scriptis
pro tribunali sedentes ut declaramus et senten
tiamus. Item dicimus et pronuntiamus et cetera. Item
dicimus et pronuntiamus et cetera. Que molendina
et terminationes eorum et cluse seu Louche et
nomina personarum collegiorum et vniuersitatum
et quantitates pratorum de quibus supra fit mentio
sunt hec videlicet Imprimis molendinum vnum
et cetera. Item molendinum vnum et cetera. Item molendinum
vnum et cetera. Item molendinum vnum et cetera. Item molendinum
vnum et cetera. Imprimis Loucha vna seu rugia vna
seu siziluum vnius rugie et cetera. Item Loucha vna
et cetera. Item Loucha vna et cetera. Item Loucha vna et cetera.
Item Loucha vna et cetera. Item Loucha vna et cetera. Item
Loucha vna et cetera. Mandantes tibi Andrioto
de Sinelio publico imperiali auctoritate notario acti
et in hac parte nuntio nostro quatenus de predictis
publicum conficias instrumentum et publica instrumenta
simul et etiam de quolibet capitulo et de parte
cuiuslibet capituli singulariter et diuisim
singula singulariter et generaliter generis refferiendo
prout expedierit et necesse fuerit. In nomine
domini Millesimo trecentesimo octuagesimo tertio

Indictione sexta die Jouis vigesimooctauo mensis
Madij in vesperis hora causarum prefatus dominus
Jacobus de rugerijs vicarius et commissarius
ut supra sedens pro tribunali ut supra dixit et pronuntiauit
ac dicit et pronuntiat et in hijs scriptis per sua
diffinitiua sententiam declarauit et sententiauit
ac declarat et sententiat et publicauit et pronuntiauit
ac publicat et pronuntiat et sententiam protulit et profert
in omnibus et per omnia ac de verbo ad verbum prout
et sicut superius plenius continetur. Et hec omnia presente
Georgino morexino procuratore et procuratorio nomine
prefati Illustris principis et domini acceptante predicta
si et in quantum sunt et faciunt pro eo et in eius
dicto nomine fauorem et non consentiente predictis nec
alicui predictorum in aliquo quod sit uel esse possit
in eius dicto nomine preiudicium (et ad predictam
sententiam et omnia et singula suprascripta legittime citata
parte altera absente. Actum ad banchum iuris
prefati domini vicarij et commissarij situm in curia prefati
Illustris principis et domini in solo. Interfuerunt ibi
Testes Nicholaus de plodijs filius quondam domini
Caroli et Antoniolus de tetanegijs filius quondam
domini Mirani ambo porte Vercelline parochie sancti
victoris ad teatrum dicti et venerinus de sanvate
filius domini Magei Martini porte Noue parochie
sancti protasij ad monachos Marzinus de paganis
filius quondam domini Tamoli porte Vercelline par

sancti victoris ad teatrum et Johannotus de
cagoli filius dni ardia[?] hitan[?] in Monasterio
sancti Ambrosij ambo omnes testes civitatis Mli
Noti idonei vocati et rogati .//.

Postea vero In nomine domini Anno a Nativitate eiusdem
Millesimotrecentesimo octuagesimo tertio Indictione
sexta die lune tertio mensis Augusti in tertijs
hora causarum Super litteris preceptis et relationibus
ac publicationibus testium citationibus ac super comprehensionibus
contradictionibus productionibus et alijs infrascriptis
et de quibus infra mentio fiet et tenoris huiusmodi
videlicet In nomine dni Mccclxxxij Indictione
quinta die Martis quinto mensis Julij coram
vobis dno Jacobo de rugerijs de Alba vicario
Magnifici dni dni Galeaz vicecomitis comitis
virtutum et ambo et imperialis vicarij generalis
pro tribunali sedente ad banchum ubi per
eum iura redduntur more solito sito in curia
Mli prefati dni comparuit Leoninus de pusterla
filius et procurator et procuratorio nomine dni Aurigoli
de pusterla patris sui asserens et proponens
et asserit et proponit quod quid ipse dnus Aurigolus
et quid ipsius datores et eorum predecessores fuerunt
et steterunt in pacifica et quieta possessione cuiusdam
cluxe existentis super flumine seu sorative
hody ad traversum ipsius fluminis seu soratoris
prope Rochetam et etiam cluxandi et cluxari

Margin notes:

Petitiones Pretendentium jus habere sup. Modio.

Aurigoli de Pusterla

fatiendi ipsum flumen seu soratore maxime
in illa parte ubi erat ipsa clusa per annos . x .
xx . xv . xxx . xl . l . lx . et plus et per tantum
temporis spatium cuius principii memoria in
contrarium non existit . Et quod hiis non obstantibus
dominus ypoforus de lacarlia vicarius bernaschi et
pertinentiarum contra iuris formam ipsam clusam
destruxit et devastavit seu destrui et devastari
mandavit vel quod aliter ipsa clusa est destructa
Quare prefatus leoninus dicto nomine omni modo
iure via et forma quibus melius potuit et
potest petit et requirit a vobis prefato domino jacobo
vicario quatenus dictam clusam reduci faciatis in
pristinum statum . Et quod per vestram sententiam pro-
nuntietis et declaretis ipsum dominum bonigolum
posse et sibi licere ipsam clusam manutenere
contentam et de ea facere ad eius liberam voluntatem
et etiam cluxandi et cluxari fatiendi ipsum
flumen seu soratore et non posse molestari quo
dictam clusam possideat pront consuevit . Et
hec omnia quia predicta fieri debent de iure
Salvo iure meliorandi addendi et diminuendi
et omnium aliarum suarum petitionum . Postea vero
suprascriptis Anno et indictione et die martis suprascripto .
coram suprascripto domino Jacobo vicario ut supra Comparuit
suprascriptus Leoninus de pusterla dicto nomine
et in causa predicta et ad omnem bonum finem

et effectum qui sibi dicto noie et ipi dno Bongolo
melius pficere possit pduxit et producit ipsa
dicta instrumenta et iura in illis partibz et punctis
tantu in qibus faciut pro ipo Leonino dicto
noie videlicet Imprimis instrum unu cpromissi
facti p dum Jacobinum de Sbragerinum sindicu
et patrem et sindicario noie duorum Abbatis
Monacorum et conventus Monasterii sancti Simpliziani
ex una parte et dum Leonem de lampugnano
Iurisperitum procuratorem et procurio noie dui Johannoli
Scacabarozii ex altera in venerabilem virum dum
Morellum de benedictis ut pz in ipo instro plenius
cte tradito per Guillmum de panceriis notarium
~~ut~~ anno Indictione et die in eo ctentis, Item
instrum unu arbitramentorum factorum per ipum
dum Morellum inter ipas partes ut pz in eo
instro plenius ctinet tradito per ipum Guillmum
de panzeriis notarium Anno Indictione et die
in eo ctis, Item quasdam conventiones et ordinamta
seu pacta factorum inter dum Johannolum Scacabarozium
militem Johannolum Bonacdam Gasprinum de
Corte Martinum Tessam et Franceschinum Scacabarozium
occasione Aque Modii et certorum aliorum de qbus
in ipis conventionibus et pactis fit mentio ut
prout in eo instro inde tradito plenius ct trad
p Ambrosinum de Ruziolo notar Anno Indictoe
et die in eo ctentis, Item instrum dui paciat(?)

in quo inter alia continetur sicut dictus dominus zonnigolus fecit et constituit suprascriptum Leonium suum procuratorem ad causas etc. prout in eo instrumento continetur tradito per Michaelem de donnis notarium anno indictione et die in eo contentis. Item quoddam statutum comunis Mediolani factum MCCCLI quod incipit nulla persona audeat sit etc. et in quo statuto descripta sunt nomina certorum fluminum etc. prout in eo statuto plenius continetur scripto per bucmolum panigarolam notarium. Item quoddam statutum comunis Mediolani quod incipit omnes soratores seu boneregii etc. in quo statuto inter alia scripta sunt hec verba sorator unus ubi dicatur ad modium inter terzanum et bonayrolam etc. prout in eo statuto continetur scripto per bramolum panigarola notarium. Item instrumentum unum venditionis facte per petrumgeorgium scacabarozium filium quondam domini Johannoli dicto domino Anrigolo nominatim de certis bonis terminatis et coherentiatis in instrumento ipsius venditionis etc. prout in eo instrumento plenius continetur tradito per Ambrosium de putheobonello notarium anno indictione et die in eo contentis. Item instrumentum unum venditionis facte per dominum Azonem scacabarozium suprascripto domino Anrigolo nominatim de certis bonis terminatis et coherentiis in instrumento ipsius venditionis etc. prout in ipso instrumento plenius continetur tradito per Girardolum Machaneum notarium anno indictione et die in eo contentis. Item instrumentum unum venditionis facte

per petru georgium scacabarozium dnm homigolu
de montebreto filium qdam dni proci dnm georgium
boromum et dnm azonem scacabarozium Jacomolo
de pusterla filio et procu et procuratorio nomine
ssti dni homigoli de pusterla Noiatine de certis
bonis de quibus fit mentio in ipo instro vendit 16
etc prout in ipo instro venditionis plenius qt
traditis per michaelem oldomin notarium anno die
in eo qtentis Item vnu aliud instrum venditionis
fce p petru georgium scacabarozium suo nomine et
nomine dni azonis scacabarozi et francischoli de
qpatris de lampugo sto Jacomolo sto noie Noiatie
de certis bonis de quibus in eo instro fit mentio
et ratificatis Inde subsecutis etc prout in eis qt
traditis p stum michaelem oldominum notariu Anno
Indictione et die in eo qtentis salvo Iure ipi leonino
dicto nomine omni aliarum suarum petit In Noie
dni MCCCLXXXII Indictione quinta die merchurii
XXIII mensis Iullii in desperis coram Sapienti viro
dno Jacobo de Rugerijs de Alba vicario Illustris
principis et magnifici dni dni Galeaz vicecomitis
comitis virtutum etc asti etc dni Generalis pro
tribunali sedente super eius solito bancho Iuridico
sito in curia pfati dni in asto comparuit
Leoninus de pusterla filius et procurator et
procurio noie dni homigoli de pusterla et
pduxit et exhibuit et producit et exhibet capla

probe tenoris infra Et obtulit et offert se dicto
noie paratu cum effectu q de eis fiat copia cuilib;
persone eam here volenti et debenti de iure Et
petijt et requisiuit a dicto dno vicario quatenus velit
et debeat elligere vnum notarium uel plures qui
recipiant testes et eorum dicta et sacramenta producen
per eum Leoninum dicto noie in dicta causa infra
et recipien super ipsis infris capitlis Qui dns
vicarius ea capitla admissit et admittit in tantu quatenus
debet de iure Et elligit et elligit Obertinum de
bozulis et Andriotum de smellio notar Mli et
vtrumque eorum insolidum ac eisdem notarijs et vtrique
eorum insolidum commissit et committit ad recipien
et q recipiant testes dicta et sacramenta testium producen
per ipsum Leoninum ipo infro noie sup ipsis infris
capitulis ac eisdem notarijs et vtrique eorum insolidu
commissit et committit Receptionem et Examinationem
ipsorum testium Et statuit ipi Leonino dicto nomine
terminum decem dierum proxime futurorum ad pbandu
quicquid vult et pot super ipsis infris capitulis
et in ipa infra causa Quorum capitulorum probe
tenor talis est In nomine domini coram vobis
dno Jacobo de rugerijs de Alba vicario Illustris
principis et magnifici et excelsi dni dni Galeaz
vicecomitis comitis virtutum Mli etc dni generalis
Leoninus de pusterla filius et procurator et procurio
noie dni Honrigoli de pusterla in causa petitionis

porrecte coram ipso domino vicario per ipsum Leoninum
dicto nomine. Et ad hoc ut cluxa de qua in ipsa
petitione fit mentio aptetur et reaptetur. Et ad
omnem bonum finem et effectum qui eidem Leonino
melius proficere possint probare intendit et fidem
facere vult ut infra non astringens propterea
se ad omnia infradicta probanda nisi solummodo ad
ea que ipsi Leonino dicto nomine melius proficere
possint ad obtentum intentionis sue videlicet. Imprimis
quod verum est et publice dicitur et publica vox et
fama est. Quod ipse dominus Amugolus et quod
ipsius domini Amugoli datores et eorum predecessores
fuerunt et steterunt in pacifica et quieta possessione
illius cluxe existentis seu que esse consuevit
super flumine seu soratore Morij ad transitum
ipsius fluminis seu soratoris prope Rochetam que
clusa devastata est atribus mensibus citra. Et
etiam cluxandi et cluxari faciendi ipsum flumen
seu soratorem maxime in illa parte ubi erat
ipsa cluxa per annos . x . xv . xx . xxx . xl . l .
lx et plus et per tantum temporis spatium cuius
principij memoria in contrarium non existit seu
secundum quod et prout testes dicere voluerint in
favorem capitulantis. Item quod de predictis et
quolibet predictorum est publica vox et fama. In
nomine domini MCCClxxxij Indictione quinta
die mercurij xxiij mensis Julij in mane hora

can sarum coram Egregio et Sapiente viro dno
Jacobo de rugerijs de alba legum doctore generali
vicario Illustris principis et excelsi dni dni asti ac
Comitis virtutum Imperialis vicarij generalis sedente
pro tribunali super bancho Iuridico ubi per eum
Iura redduntur more solito posito in curia prefati
Illustris principis et dni sitis in asto compar[u]it
leoninus de pusterla filius et procurator et procurio
noie dni Anrigoli de pusterla patris sui occasione
cuiusdam precepti si sic dici potest ex parte et
mandato prefati dni vicarij ut dicitur eidem dno
honrigolo emanati seu portati ad domum habitationis
eius situm in civitate asti continentis in effectu quod
ipse dnus honrigolus debeat comparere ad satisdandum
de florenis ducentum auri de nov[o] amonendo seu
derivari faciendo quomodo certas aquas fluminis
modij et barone et de solvendo omnes condemnationes
de ipso occasione perfecta fieri et ulterius si idem d.
Anrigolus Jus aliquod habet in dictarum aquarum
derivatione se presentet debitum Justitie recepturus
ro prout sic vel aliter in dicto precepto reperitur
contineri scripto per Andriotum de sinelho notarium
dicti dni vicarij presentibus Anno Indictione et die
xiiij presentis mensis Julij et etiam occasione omnium
et singulorum in dicto precepto contentorum ac etiam
omnium et singulorum in dicto precepto contentorum ac
etiam omnium et singulorum subsecutorum et quia

ſubſequi poſſent et emergentiu et connexorum et
dependentium exinde. Et fecit et facit ipse Leoninus
dicto nomine ſimilem comparitionem aſſtionem et
propoſitionem ac petitionem et ſimilem productionem
et in omnibus et per omnia et de verbo ad verbum prout
in quadam comparitione aſſtione propoſitione ac
petitione et ſimili productione coram prefato domino
vicario per dictum Leoninum dicto nomine alias facta
que etc. prout in dicta comparitione que ſcripta et in
actis poſita per dictum Andriotum notarium preſentibus
Anno et indictione et die martis xv mensis
Julii preſentis. In nomine domini MCCCLXXXII Ind.
quinta die lune XIII mensis Augusti coram
egregio legum doctore domino Jacobo de Rugeriis de
Alba vicario generali illustris principis et excelsi
domini domini Asti etc. comitis virtutum imperialis
vicarii generalis ſedente pro tribunali ſuper
bancho ſuridico ubi per eum iura redduntur more
ſolito poſito in curia prefati illustris principis et
domini ſita in Ast comparuit Leoninus de puſterla
filius et procurator et procurio nomine domini Henrigoli
de puſterla patris ſui causa et occasione cuiusdam
precepti ſi ſic dici poteſt. Ex parte et mandato
prefati domini vicarii ut dicit eidem domino Arrigolo
Emanati ſeu putati ad domum habitationis eius
ſite in civitate Asti. continens in effectu quatenus
nullatenus idem dominus Arrigolus cum certis aliis

in dicto precepto nominatis non audeat nec presumat
quoquomodo deviare nec derivari facere aquas
fluminis Varone et Modii ad aliqua molendina
et prata et bona sua nec alio modo sub certa
pena in dicto precepto contenta etc. prout in dicto
precepto recipiatur contineri scripto per Andriotum de Smelio
notarium ipsius domini vicarii presentibus Anno et Ind
ac die sexto presentis mensis Augusti. etiam decem
omnium et singulorum in dicto precepto contentorum ac etiam
occasione omnium et singulorum subsecutorum et que subseq
possent et dependentium emergentium et conexorum
eiusdem. Et fecit et facit ipse Leoninus dicto nomine
similem comparitionem assertionem et propositionem
ac petitionem et iurium productionem etiam capitulorum
in omnibus et per omnia et de verbo ad verbum
prout in quadam comparitione assertione et propositione
ac petitione et iurium productione coram eo domino
vicario per dictum Leoninum facta contra etc. prout in
eisdem contineri scriptis et in actis positis per Andriotum
de Smelio notarium prefati domini vicarii presentibus
Anno et Indictione et die martis XX mensis
Julii adhuc alias similiter facta die XXIII mensis
Julii proxime preteriti. In Nomine domini MCCCLXXXII
Indictione sexta die mercurii XXIIIo mensis
Septembris. coram Egregio et Sapiente viro
domino Jacobo de Ingeriis de Alba legum doctore
vicario generali Illustris principis et Excelsi

dni dni Mli etc Comitis virtutu Jmpialis vicarij
generalis. Et cui hoc negotium p pfatum Jllustre
pncipem et dnm specialiter est comissum et
vices geren duoru Refferendarioru Mli pfati
Jllustris pncipis et dni super huiusmodi negotio
Existente et pro tribunali sedente in curia
pfati Jllustris principis et dni sita in Ciuitate
Mli vbi ellegit et elligit tribunal ad banchu
Jur pro huiusmodi negotijs explicandis
Comparuit Leoninus de pusterla filius
et procurator et procurio noie dni Arrigoli
de pusterla patris sui. causa et occasione
quorumdam pceptoru si sic dici possint eidem
Leonino dicto nomine et etiam quibusdam
alijs per pfatum dnm vicarium et comissarium
uts factoru et in effectu qtinen quatus ipse
dns Arrigolus de pusterla et quidam alij
in dictis pceptis seu altero eoru noiati neque
alij eoru ctra Juris debitum et in preiuditium
pfati Jllustris principis et dni et possessionum
et Molandinoru suoru non debeant audeant
nec psumant vsurpare nec vsurpari facere
Aquas dicti fluminis Barone et Modij necno
Navigij noui nec alicuius eoru fluminum
sic q iuxta solitum et antiquu decursum
et naturalem aque ipsoru fluminum no discurrat
ad possessiones et Molandina pfati dni singula

singulis et ġġrua ġġruis semp Refferendo / Et
q̄ non ~~audeant~~ debeant audeant nec p̄sumant
facere nec fieri facere aliqua obstacula seu
aliquod obstaculum in alueis dictorum fluminum
nec alicuius eorum sic q̄ deriuent aque dictorum
fluminum alias q̄ȝ more solito discurrunt et
discurrere ġsueuerunt / Et q̄ effectualiter debeat
amouere et destruere seu amoueri et destrui
facere omnia obstacula ġsistentia impedientia
quin dicte aque iuxta solitum debitum et
naturalem decursum discurrant / Sic q̄ p̄fatus
Illustris princeps et d̄ns sibi debitum recipiat
Et sub penna florenorum quingentorum auri in
dictis p̄ceptis ġtenta &c. prout in dictis p̄ceptis
si sic dici possint zepiatur ġtineri s̄sc̄ptis per
Andreiotum de Sincho notarium p̄fati domini
vicarij et commissarij p̄ntibus anno et diebus
in eis ġtentis · vno vȝ die xxij et altero die
xxiij p̄ntis mensis Septembris / Et etiam o
occas̄ omnium et singulorum in dictis p̄ceptis
si sic dici possint ġtentorum ac etiam occasione
omnium et singulorum subsequtorum et que subseq
possent et dependentium emergentium et
quorumcumque exinde / Et fecit et facit ipse Leoninus
dicto nomine similem ġpartione assertione
p̄positionem et petitione et sumum et captorum
p̄ductionum Et in omnibus et p̄ oia et de verbo

Fratrum de Comite Thome et Brunazij

ad Ibidem prout in quibusdam comparitionibus assertionibus ac petitis et sumis et capitulis comparitionibus coram eo dicto vicario et commissario factis per ipsum Leoninum dicto nomine plenius continetur scriptis et in actis positis per dictum Andriotum notarium infrascriptum Anno presenti et diebus martis xv mensis Julij et xxiij huius mensis Julij necnon die viij mensis Augusti proxime preteriti et prout in eisdem repiat continetur. Et hec omnia presente Georgino Moirexino asserente se sindico et parte et sindicario et procuratorio nomine prefati Illustris principis et domini non consentientie in aliquo quod sit uel esse possit in preiuditium prefati Illustris principis et domini. In nomine domini MCCCLXXXII Indictione quinta die veneris viij mensis Augusti coram vobis domino Jacobo de rugerijs de alba vicario Illustris principis et magnifici et excelsi domini domini Galeaz vicecomitis comittis virtutum Asti etc. Imperialis vicarij generalis et cui hoc negotium specialiter est comissum pro tribunali sedente super eius bancho juriditionis sito in curia Astensi prefati domini. Comparuit Thomasinus de comite filius quondam domini Raynerij Ciuitatis Asti suo nomine proprio et item tanquam procurator et procuratorio nomine Brunazij de comite fratris sui et similiter filij quondam dicti domini

Raynerius asserens et proponens et asserit et
proponit omni modo jure via et forma quibus
melius potuit et potest ad omnem bonum finem
et effectum qui sibi melius proficere possunt
quod quidem ipsi fratres quidem dictus eorum pater et
quidem eorum antecessores per annos x. xx. xxx.
xl. l. lx. et plus et per tanti temporis spatium
cuius principii memoria in contrarium non
existit fuerunt et steterunt in pacifica possessione
derivandi et derivari faciendi de aqua
fluminis seu scaratoris Ajodii in et per quandam
ruziam predictorum de Corte jacen in territorio
loci de Cambirano plebis de decimo comitatus
Mediolani ubi dicitur ad ruziam illorum de Corte ad
prata predictorum de Corte jacentia in territorio
loci de Senago dicte plebis et irrigandi et
irrigari faciendi de aqua dicti Ajodii decurrente
seu labente in et per dictam ruziam prata predicta
predictorum fluminum. Et quod hiis non obstantibus
preceptum fuit ut dicitur suprascriptis fratribus eos non
audeant nec presumant derivare nec derivari
facere de aqua predicti Ajodii ad predicta sua
prata. Quare predictus Thomasinus suo et dicto
nomine omnibus modo jure via et forma quibus
melius potuit et potest. Et ad omnem bonum
finem et effectum qui sibi melius proficere
possunt petit et requirit a vobis prefato domino

dicario et commissario quatenus omni modo iure
via et forma quibus melius potestis pronuncietis
et per vestram sententiam declaretis ipsos fratres
de corte posse et eis licere derivare et
derivari facere de aqua predicti rodii in et
per lugiam predictam ad prata predicta predictorum
fluminis et irrigandi et irrigari facere de aqua
predicta predicta sua prata et ipsos fratres non posse
nec debere impediri nec molestari quin derivent
et derivari faciant de aqua predicta in et per
dictam lugiam et ad prata predicta et ipsa prata
irrigent et irrigari faciant de ipsa aqua ut
prout convenit et per omnia quoniam sic fieri
debet de iure salvo iure meliorandi addendi
diminuendi corrigendi emendandi et omnium
aliarum suarum petitionum et declarationum Insuper
supradictus Thomasinus suo et supradicto nomine ad verificationem
predictorum et ad omnem bonum finem et effectum
qui sibi melius proficere possint probare intendit
et fidem facere vult Non astringens se propterea
ad omnia infradicta probanda nisi solummodo
ad ea que sibi prosint et sufficiant ad obtentum
intentionis sue ut infra videlicet Imprimis quod verum
est et publice dicitur et publica vox et fama est
et etiam publicum et notorium quod supradicti fratres
de corte quid dictus quondam eorum pater quid
eorum antecessores per annos x. xx. xxx. xl. l.

Lx et plus et per tanti temporis spatium cuius
principii memoria in contrarium non existit fuerunt
et steterunt in pacifica possessione derivandi et
derivari faciendi et derivaverunt et derivari
fecerunt de aqua predicta fluminis seu soratoris
Modi in et per dictam Rugiam predictorum de costa
jacen in territorio predicto dicti loci de gabiono
plebis de decimo comitatus Alt ubi dicitur ad
Rugiam predictorum de costa jacen in territorio dicti
loci de senogo et irrigandi et irrigari faciendi
et irrigaverunt et irrigari fecerunt de aqua predicta
ipa sua prata seu illis annis et temporibus et
secundum quod et prout testes dicere voluerint in favore
et sine preiudicio capitulantis. Item quod de predictis
et quolibet predictorum est publica vox et fama.
In nomine domini MCCCLXXXII Indictione quinta 1382 · 24 Jully
die Jovis xxiiii° mensis Julii in Mane hora
causarum, coram sapienti viro domino Jacobo de
rugeriis de alba legum doctore vicario Illustris
principis et Magnifici et Excelsi domini domini Galeaz
Vicecomitis comitis virtutum Alt etc. Imperialis
vicarii generalis, et cui hoc negotium specialiter
est commissum per Illustrissimam dominam dominam
Blancham de sabaudia Relictam quondam recolende
bone memorie Magnifici et Excelsi domini domini
Galeaz Vicecomitis etc. pro tribunali sedente
super eius solito bancho Iuridico sito in curia

Johannis de Homodeis

Mlani pn̄ti magnifici dn̄i . Comparuit Jacobinus
de Homadeis procurator et procurio nomine
Sapientis viri dn̄i Johannis de Homadeis legum
doctoris filii qdam Sapientis viri dn̄i Gregorii
de Homodeis similiter legum doctoris filii qda
dn̄i Johannis Asserens et proponens et notifficans
et Asseruit proposuit et notifficavit omi modo
jure via et forma quibus melius potuit et
pot . eo quod ipe dn̄s Johannes quod antecessores
sui et quod eor datores per Annos x . xx .
xxx . xl . Et plus proxime ptos et per tantum
temporis spatium cuius principii memoria
in contrarium non existit fuerunt et steterunt
in pacifica et quieta possessione seu quasi et
tenuta cuiusdam Arzeris et tenendi quanda
Arzerem ad trancersum quandam Rugiam ipius
dn̄i Johannis sitam in territorio de Senadochio pl
de decimo comitatus Mli &c . Nos Jacobus

Nos Jacobus

de Rugeriis de Alba legum doctor vicarius
et commissarius antedictus . Qui vidimus et
diligenter examinavimus litteras pceptas relationes
comparitiones gtraditiones productiones et
alia sta de quibus supra fit mentio sstor
tenore et ista pducta ut de quibus supra
fit mentio et omnia et singula in pdictis oibus
et singulis gtenta . Et qui etiam vidimus et
diligenter examinamus testes productos ac

Sentenza ꝑ il Moggio

dicta sacramenta et attestationes testium productorum
in et super dictis capitulis ut supra productis et coram
testium publicatis Et qui etiam transtulimus per
super Rippas dictorum fluminum et Lanchas Rugiarum
in ipsis sitas et existentes Et qui etiam audivimus
et intelleximus omnia et singula que dicte partes
et earum advocati et procuratores dicere producere
hostendere et allegare voluerunt Et etiam super
predictis omnibus et singulis dilligentem et
maturam habuimus examinationem et deliberationem
Cristi nomine invocato eiusque gloriose matris
et virginis Marie auxilio humiliter implorato.
Dicimus et pronuntiamus et in his scriptis pro
tribunali sedentes ut supra per nostram sententiam
diffinitivam declaramus et sententiamus. Illustri
et excelse domine domine Yolandhe de sabaudia etc
pro infrascriptis eius molandino et Resega
iacentibus ut infra. Girardolo Machaneo pro
infrascripto eius molandino iacente ut infra. Filiis
Rugeroli de corte pro infrascripto eorum molandino
iacente ut infra Magnifico et excelso domino d.
Hunabom vicecomiti etc. imperiali vicario
generali pro infrascripto eius molandino iacente ut
infra duabus vetribus pro infrascripto earum molandino
iacente ut infra domino Azoni scacabarozio pro
infrascripto eius molandino iacente ut infra. heredibus
quondam domini Gasparoli bomodei pro infrascripto eorum

Sententia

Rat. ... molendini
... medio

heres molandina possint destruere clusas et obstacula

Molandino jacente ut supra heredibus quondam
dni Gregorii homodei pro supto eorum molandino
jacente ut supra Ruberto et francischolo fratribus
da triultio pro supto molandino seu sede
antiqua molandini eorum jacente ut supra
Et cuilibet eorum singula singulis congrue refferendo
licere et licitum esse derivare et derivari
facere aquas profluentes et quas decurrere
contingat per dictum flumen modij etiam pro
usu et utilitate dictorum suorum molandinorum
Et licere et licitum esse ipsis et cuilibet eorum
prohibere et competere jus prohibendi cuilibet
ne quicquam faciat ex quo impediatur decursus
ipsarum aquarum et quominus ipse aque defluat
ad ipsa molandina Etiam sibi licere et licitum
esse destruere et etiam competere jus destruendi
quaslibet clusas et obstacula impedientes quominus
ipse aque defluant ut supra singula singulis
3 congrue refferendo. Item dicimus et pronuntiamus
2 et in hiis scriptis pro tribunali sedentes ut supra
per nostram diffinitivam sententiam declaramus
et sententiamus suprascriptis personis collegijs et
universitatibus et cuilibet eorum singula singulis
congrue refferendo pro supra quantitatibus
pratorum suorum et non ultra et per suprascriptas
bochas seu rugias tantum et non aliter
3 nec alio modo licere et licitum esse derivare

et derivari facere ex aquis predictis ad adaquandum
et pro adaquando ipsas suas quantitates pratorum
omnibus et singulis diebus quibus et prout
consueverunt Ita quod unusquisque eorum utatur et uti
possit ipsis aquis pro dictis pratis irrigandis
prout hactenus consueverunt et non aliter nec alio
modo. Et pro aliis pratis novis que per eos fieri  pro pratis novis
contingent solummodo illis vigiliis festorum et  fiendis bonitis
festivitatibus de quibus et prout continetur in  molandina
In novis
statutis communis Mediolani Ita tamen quod scolaturia
dictarum aquarum postmodum revertantur in  omnia scolatia
alveum naturalem dicti fluminis Lambri semper  revertantur
salvo et reservato iure ipsorum molandinorum et
salvo tamen ut infra dicetur de Aristolfolo de
3 Lampugnano Item dicimus et pronuntiamus
et in hiis scriptis pro tribunali sedentes ut
infra per hanc nostram diffinitivam sententiam
declaramus et sententiamus habentibus
molandina vestra et habentibus et habituris
causam ab eis licere et licitum esse stopare
omnes bocchas et rugias predictas et prohibere
habentibus ipsas bocchas et rugias ne ipse aque
deriventur et profluant ad ipsa prata sed
quod immo ipse aque deriventur et defluant
ad dicta molandina tempore penurie aquarum  tempore penurie
et etiam eo tempore removere quelibet obstacula  aquarum potest
et clusas impedientes decursum ipsarum aquarum  prohiberi bonis
pratorum

ad ipa molandina Exceptis diebus dictarum
vigiliarum et festorum de quibus in dictis statutis
4 fit mentio salvo utsupra. ITEM dicimus
et pronuntiamus et in hijs scriptis pro tribunali
sedentes utsupra per hanc nram sententiam diffinitivam
declaramus et sententiamus non licere nec
licitum esse alicui persone facere vel fieri facere
aut tenere aliqua canamita cluxas vel opa
ultra pdicta et formam pdictam Et si qua facta
esse repiantur vel decetero fierent ipa posse ac
debere per quemlibet etiam impune destrui
5 et amoveri salvo utsupra ITEM dicimus
et pronuntiamus et in hijs scriptis pro tribunali
sedentes uts p hanc nostram sententiam diffinitivam
declaramus et sententiamus non licere nec
licitum esse alicui psone uti et derivare ex
dictis aquis ultra et pter formas pdictas et
aliter et alio modo qm supius gtinetur. Et licere
et licitum esse et gpetere jus cuilibet psone
prohibere et prohibendi ne quis utatur et
derivet ex aquis pdictis ultra et pter formas
6 pdictas salvo uts. ITEM dicimus et pnuntiamus
et in hijs scriptis pro tribunali sedentes uts
per hanc nostram diffinitivam sententiam declaramus
et sententiamus Licere et licitum esse ipo
Astolfolo de Lampugnano derivare et derivari
facere ex aquis dicti fluminis modo per

nota cluxas opera
et canamenta

nota . facultatem cuilibet
prohibendi ne quis
aquis utatur contra
formam ut sup.

Infradictam Bucham seu rugiam vel Immizum fit mentio de
dictis Rugie sitam super Rippa dicti flumis Lampugnana
Mody Et de qua Infra fit mentio pro Irrigando ~w. cc. j. p. fo. 4
et Irrigandum infradicta eius prata sita ut infra
pliciaz Infradictaz modis tamen et formis quibus
ipse eiusque predecessores uti consueverunt Etiam absque
eo quod postmodum ipse aque revertantur in dictum
alveum naturalem dicti flumis Mody Salvo
7 tamen ut infra dicetur ITEM dicimus et
pronuntiamus et in hijs scriptis pro tribunali
sedentes ut supra - per hanc nostram sententiam
diffinitivam declaramus et sententiamus non
licere nec licitum esse ipsi Astolfolo de lampugnano
nec eius successoribus nec alicui alij persone
derivare nec derivari facere ipsas aquas postquam
Irrigaverint prata ipsius Astolfoli ut supra nec
aliquod opus facere nec etiam concessionem aut
contractum aliquem celebrare quominus ipse fit mentio de lampugnano
aque postquam Irrigaverint predicta prata ipsius quod teneantur mittere
Astolfoli ut supra Indillate et Immediate non redeant aquas aut in medio
in alveum naturalem dicti flumis Mody vel aut reseghe
saltem nullo medio obstante defluant ad
Imiendum Molandino et Resege prefate Illustris
domine ubi dicitur ad Molandinum seu Resegam
de larugia que consueverunt esse domini Astolfoli
de lampugnano Jacen in territorio
Et potissime prout defluunt et Imiunt ad

pro Et si gravefactum fuerit non vallare nec
teneat et posse etiam p(er) quemlibet Jmpune et
8 auc(torita)te propria destrui Jtem dicimus et pronuntiamus
Et in hijs scriptis pro tribunali sedentes nos
p(er) hanc nostram sententiam diffinitivam declaramus
et sententiamus hentibus molandina utentibus
et habentibus jus derivandi et derivari faciendi
Ex aquis p(re)dictis pro eorum pratis jrigandis etc
et habentibus et habituris causam ab eis et
cuilibet eorum et cuilibet alij persone licere et
licitum esse obstruere et obturare seu stopare
quendam vadum situm juxta Ecclesiam sancti
Martini simentem p(re)dicto Girardolo Machanco
et Maximino Mayneno Et quendam alium
vadum situm in territorio Loci de mentirago
ubi dicitur ad marabiam cum aqua in et p(er)
eum discurrens p(re)dicta Et destruere et
stopare ac destrui et stopari facere quendam
bochelum cum uno incastrino procedentem
ex jugia hereditum q(uon)dam d(omi)ni Gasparoli de
Bomodeis situm prope canata lapidum a so
parte situm prope prati de crema factum
ab annis quatuor citra per quem aque
derivantur et postea nunq(uam) redeunt in dictum
flumen Modij Et item destruere et destopare
et destrui ancomen et destopari facere
quandam cluxam quam h(abe)nt heredes q(uon)dam

vadum prope ecclesiam Sancti martini ad molandinum de fiorano pot(est) stopari

vadum mentiragi potest stopari

Gaspoli de Bomodeis

dni Gasparoli homodei sitam juxta molandinum
heredum quondam dni Gregoroli homodei que
sucta impedit non permittit aquam rozoli et scoraduzia
pratorum pedrazium de corte et magnifici dni
dni Bonabonis etc et quorumdam aliorum reddire
in dictum flumen modij Et etiam quandam
cluxam seu arzinem heredum quondam dni
Gregoroli homodei novam quam tenent super
scoratoribus perazum de corte et prefati mag
dni dni Bonabonis etc in territorio loci de
senadochio in ea videlicet parte ubi dicitur
ad rozolam que cluxa obstat et impedit
ne predicta coraduzia redeant in dictum flumen
modij, Salvo quod dicta cluxa seu arzenus
heredum quondam dni Gregoroli per ipsos heredes
possit teneri, ut est, ipsis facientibus alibi
scoratorem per quem dicta scoraduzia possit
reddire alunde in dictum flumen modij sic
quod dicta scoraduzia non devienerit quo non
reddeat ut et non aliter Et cluxam unam
sitam in territorio de terzano ubi est sorgille
costene sub comite sito a mane parte prope
terzanum ubi dicitur cluxa heredum quondam
dni filiorum de ghisulfis Et etiam omnia
alia canavitia cluxas vada arzinos
et opera facta et que decetero fierent contra
et preter formam predictam amni impune

Cluxa illorum de homodeis

Impune, et alibi per ....

et aucte ppria ITEM dicimus et pnunciam(us) 9
et in hys scriptis pro tribunali sedentes nris
p hanc nram diffinitivam sentiam declaram(us)
et sentiamus hanc nostram sentiam non
pudicare nec per ipam nec p aliquod qten
in ea pudicium fieri alicui habenti jus in
derivatione ipius aque segdum formam
pntis sentie nec alias quoquomo vz q minus
unusquisqz jus hens ut(ri)s uti possit omi
jure sibi ptinente in derivatione ipius aque
prout sibi qpetit vz dm qtra alterum.
Salvo tamen semper jure pfate Illustris et
Excelse dne dne Blanche etc maxime eo jure
qd sibi qpetit et aquisitum est vitute pntis
sentie et qtentorum in ea. Due vo Molandina
et terminationes eorum et Rugie seu Buche
et nomina psonarum collegiorum et univsitatum
et quantitates pratorum de quibus supra fit
10 mentio sunt hec vz IMPRIMIS Molandinum
dinum vetus et Resega una nova sita sup
flumine Rizoli dessendente ptim de
flumine Barone et ptim aliunde situm ppe
Bmaschinum quod Molandinum fuit illorum de
Lampugniano et que Molandinum et Resega
nunc sunt pfate Illustris et Excelse dne dne
11 Blanche de Sabaudia etc. ITEM Molandinum
dinum situm super dicto flumine Modn i ptis

loci de Metorio terrarum communium ubi dicitur ad
Molandinum de Boffalora quod est Girardoli
12 Machanei etc. Item Molandinum unum situm
super dicto flumine Modii in territorio burgi
de lactarella ubi dicitur ad Molandinum de
fiorano quod est filiorum Rugiroli de Corte
13 Item Molandinum unum situm super dicto
flumine Modii in territorio castri de gambazio
ubi dicitur ad Molandinum de quod
est Maguxia et Excelsi domini domini Bernabovis
Vicecomitis ... et imperialis vicarii generalis /
14 Item Molandinum unum situm super dicto
flumine Modii in territorio predicto castri de
Gambazio ubi dicitur ad Molandinum de
15 quod est dictarum veterum, Item Molandinum unum
situm super dicto flumine Modii in territorio
loci de zibidi ubi dicitur ad Molandinum de
16 quod est domini Azonis Scacabarozii Item
Molandinum unum situm super dicto flumine
Modii in territorio loci de Cuzigo ubi dicitur
ad Molandinum de quod est heredum quondam
17 domini Gasparoli de Bomodeis, Item Molandinum
unum situm super dicto flumine Modii in territorio
loci de Sancto petro ubi dicitur ad Molandinum
de quod est heredum quondam domini /
18 Gregoroli de Bomodeis, Item Molandinum

dum clerupatum seu sedes una antiqua
Molandini derupati sit super dicto flumine
Mody in territorio loci de Senaclochio ubi dicitur
ad Molandinum de quod seu que
est Ruberi et Franceschoi fratrum de Triuulzio
19 Item Bucheletum unum situm super dicta Rippa
dicti fluminis Mody pancho supra dictum
Molandinum quod est dicti Girardoli Machanei
serviens ad adaquandum prata dicti Girardoli
perticarum quatuor vel circa cuius aqua seu
scoladizia redeunt in dictum flumen Mody.
Pert. 4.
20 Item Boucha una seu Rugia una vel Inzium
unius Rugie situm super Rippa dicti fluminis
se tenens cum dicto Molandino de Fiorano et
Machanie circa dicti Molandini pancho supra
dictum Molandinum que dicitur Rugia de Machaneis
sita a(lia) parte dicti fluminis Et qua et per qua
derivant et derivari consueverunt aque ad
irigandum et pro irigando prata dicti Girardoli
perticarum quinquaginta vel circa que aque
Pert. 40.
21 postea redeunt in dictum flumen Mody. Item
Boucha una seu Rugia una vel Initium
unius Rugie situm super Rippa dicti fluminis
Mody in territorio de Lactarella a mane parte
dicti fluminis ubi dicitur in duriacha sive
ad Sucastorum de pro cum bucha est ab
una parte Ruberi Tesse ab alia Jacobi Tesse

ex qua et per quam derivant et derivari e(t)
conservare aque ad irrigandum et pro irrigando
prata dicti Coirardoli perticarum viginti septem
vel circa et prata Magistri Mayneri perticarum
viginti septem vel circa que aque seu earum
scoradizia postea reddeunt in dictum flumen
22 Modij Item Boncha una seu Rugia una vel
intra unius Rugie sita super Rippa dicti
fluminis in territorio Castri de Gorniago et ...
de lactarella que dicitur Rugia Brayde ex
qua et per qua derivant et conservarunt
derivari aque ad irrigandum et pro irrigando
prata quondam Magnifici et excelsi domini domini
Bernabovis Vicecomitis etc. perticarum quingentum
vel circa que fuerunt domini Gasparri de Corte
et prata domini Arigoli de Pusterla perticarum
quinquaginta vel circa et prata [illegible]
perticarum quadraginta vel circa et prata
Antonij de Garbagnate perticarum centum septem
vel circa et prata canonice de decimo perticarum
centum viginti due vel circa et prata suprascripti
Coirardoli perticarum quadraginta vel circa que
aque seu earum scoradizia postea reddeunt
in flumen Ticinelli supra cluxam suprascripte
Illustris domine domine Blanche etc. Item Boncha
23 una seu Rugia una vel inzignum unius
Rugie sita super Rippa dicti fluminis

Rugia Braida

Perth 27.
27.
54

Magnifici domini ... de Comitte
bucha in fondo

500. Perth
50.
40.
107.
122.
40
859

domini leonardi de Comitte et monialibus
secunda bucha

nunc buesa p(re)d(ict)a concessi
ulio q(uondam) Mon(...) ter veteres et
ferrandu et Rugleriu
de Comite et q(uondam) quondam
de Vergiate et p(...) I. L.
Iulia et Pet(ru)s q(uondam) fra(tr)es
de Arsio

Modii jacens in territorio loci de Sambazio
et qua et per quam unaa cum quoda(m) fontanile
filiorum Rugroli de comite derivantur et
consueverunt derivari aque ad irrigandu(m) et
pro irrigando prata predictorum filiorum Rugroli
de Conte perticarum centum triginta vel circa
et etiam prata duarum veterum perticarum centum
triginta vel circa. Et prata p(...) Magnusia
et Excelsi dni dni Luchabonis vicecomitis
(...) perticarum triginta vel circa. Et postea ipse
aque per earum coraduzia unacu(m) aquis de
fontanilis redeunt in predictum flumen
(...) supra dictam clusam p(ro)fate due

Pert. 130.
130.
130.
---
290.

Item Locha una seu Rugia una vel frizium
dimus Rugia sita super Rippa dicti fluminis
Modii jacens in territorio loci de Badilho et
prope locum de badilho. Et qua et per qua(m)
derivantur et derivari consueverunt aque ad
irrigandum et pro irrigando et faciendo irrigari
prata dolli de repossis perticarum centu(m) vel
circa. Et prata Jacobum de Lampugnano
perticarum centum vel circa et etiam prata
Luchini de Schacabarozijs perticarum centu(m) vel
circa (...) aque seu coris scoraduzia postea
redeunt in predictum flumen Modii. Item
Locha una seu Rugia una vel frizium
dimus Rugia sita super Rippa dicti

in loco de badilio
50.
40.
107.
122.

Pert. 100.
100.
100.
---
300.

in loco de badilio
d. polidori de comitte
d. Andree de Lampugnano

Right margin (partly cut off):
I p(...)
(...) d(...)
(...) di
(...)
Andree
(...)
26
27

fluminis Mody in territorio dicti Loci de
Badilio prope campum dni Arigoli de
pusterla qua non fuit usum jam annis quadraginta
vel circa proxime preteritis sed fuit usum et utitur
scoradiziis pratorum dnorum Arigoli de pusterla
et Azonis de Scacabarozys. Et qua et per qua
debet et potest aqua derivari et consuevit
derivari aqua dicti fluminis Mody ad
irrigandum et pro irrigando prata dnorum
Scacabarozy pertice lx vel circa. Et prata Rugery
et lisoli fratrum de Lampugniano pertice centum
triginta vel circa que aque et corum scoradizia
redibant et redeunt in dictum flumen Mody

pertice lx^ta pertinent dni polidori de comite nunc.

Pert 60.
130.
190

d. Andree di lampug nunc est p pert. 56 et d. Jo. Fran ... p pert. 36
26

Item Boucha una seu rugia una vel irrigium
dnus rugie sita super Rippa dicti fluminis
Mody jacen in territorio Loci de Casilio seu
de zibidi. Et qua et per quam derivantur
et consuever derivari aque ad irrigandum
et pro irrigando prata canonice ecclesie
Sancti Ambrosy maioris Mli pert. vl^ta vel
circa jacen in territorio cassine pon pelucchi

in cassina pelucchi tepore p dnus ambrosium de florentia

Pert 40.

27 Item Boucha una seu rugia una vel irrigium
dnus Rugie sita super Rippa dicti fluminis
Mody in territorio loci de cuzigo ubi dr ad
brolium dni Gasparoli de homodeis sive
ad mozetam. Et que una cum quadam alia
Rugia que appelabatur Rugia Mulinaria

in cuzico prope zibidum Rugia Mulinaria

dessendens a asolandino heredium quondam domini
Gasparolli de homodeis finit asolan(us) dicti
domini azonis sito in territorio loci de zibidi
Ex qua et per quam derivant(ur) et derivari
consuevere aque ad irrigandum et p(er)irrigado
prata dicti domini azonis perticarum trecentum vel
Pert(ice) 300. circa et prata domini Arrigoli de pusterla
900. perticarum nongentum vel circa / Et prata
que tenent(ur) libellario nomine per her(edes) quondam
domini Johannoli scacabarozij admodum preposito et
canonicis ecclesie sancti Georgij in pallatio
200. apud perticarum ducentum vel circa / que prata modo
1400. tenent(ur) ad fictum per dominum Arigolum de
pusterla ab her(edibus) dicti quondam domini Johannoli /
scacabarozij / que aque postea redeunt in
28 dictum flumen Azodi. Item Loncha una seu
in loco zibidi est d(omini) Rugia una vel minitum minus rugie sive clusa
Jo(hannis) petri pusterle una aut tranchator unus sita sive situs /
super Rippa dicti fluminis Azodi in territorio
dicti Loci de cuzigo ubi dicit(ur) ad rocheta
Ex qua seu ex quo et per quam seu per quem
stopat(ur) et stopari consuevit Lectus veter de
fluminis Azodi ut aqua decurat et deffluat
ad firmendum dicto prosime asolandino ipsius
domini Azonis Et etiam adaquant(ur) et adaquari
consueverunt prata dictorum dominorum Azonis
Arrigoli et canonice supradicte que aque postea

Molini e Prati che
anno rag.ne sul Moggio.

Roggia Marabia

redeunt in dictum flumen Mody / Item bucha — Lampugnana
29 vna seu Rugia vna vel Inizium omnis rugie
sita sup Rippa dicti fluminis Mody Jacens
in territorio Loci de clizigo siue de sancto
petro E qua et p quam derivant et consueuerunt
derivari aque ad Irrigandum et pro Irrigado
prata Astolfoli de Lampugnano ptica mille — Pert 1000.
vel circa Jacen in territorio loci de pioltino
et in ptibus circumstantibus. que aque nunq
redeuntes in dictum flumen Mody procedunt
in lectum Rozolli prope biraschum et vna cu
ipso Rozollo suunt Resege et Molandino
p̄fate Illustris dne dne blanche &c Et
transeunt in flumen Ticinelli supra
clusam Carone procedentis papiam / Item — Senadochio
30 bucha vna seu Rugia vna vel Inizium omnis
Rugie sita super Rippa fluminis Mody
Jacens in territorio Loci de senadochio sive
dicte Antique sedi Molandini illorum de triuultio
E qua et per quam derivant et derivari
consueuerunt aque ad Irrigandum et pro p — Pert 72
Irrigando prata Rizardi balbi ptica septuagita — 16.
duarum vel circa Et prata Anzy de triuultio
ptica sedecim vel circa / que aque postea
redeunt in pdictum flumen Mody Item — d. Jo. ant.
31 bucha vna seu rugia vna vel Inizium omnis — de [illegible] et
Rugie sita super Rippa dicti fluminis Mody — consortes

in territorio loci de Sambirano de supra
ecclesiam dicti loci. Ex qua et per quam derivati
et derivari consueverunt aque ad irrigandum
et pro irrigando prata prefati Magnifici et
Pert. 210. Excelsi domini domini Barnabonis et perticarum ducentum
decem vel circa. Et prata Thomasii de Corte
140. perticarum centumquadraginta vel circa et prata
Jacobi de Corte eius fratris perticarum centum
109. novem vel circa Et prata Petrazini de Corte
eorum fratris perticarum centumoctuaginta vel circa
180. Et prata Rizardi Balbi perticarum viginti vel
20. circa Et prata domine Antoniole de Guarisiniis
relicte condam Mazarij de Comitte perticarum quinquaginta
50. vel circa. Et postea dicte aque redeunt
in dictum flumen Modij sive Rugia de Clusa
709. heredum domini Segnoroli Homodei sita in
territorio loci de Seradochio super soratoribus
dictorum fratrum de Corte destenentur ut supra et
que desteni debet ut supra dictum est. In nomine
1383 / terzio augusti domini Millesimo trecentesimo octuagesimo
tertio Indictione sexta die lune tertio mensis
Augusti in tertiis hora causarum prefatus d.
Jacobus de Rogerijs vicarius et commissarius
ut supra Sedens pro tribunali ut supra DIXIT. et
pronuntiavit ac dicit et pronuntiat et in his
scriptis per suam diffinitivam sententiam declaravit
et sententiavit ac declarat et sententiat et

publicauit et pronuntiauit ac publicat et
pronuntiat et sententiam protulit et profert
in omnibus et per omnia et de verbo ad verbum prout
et sicut supra plenius continetur / Et hec omnia
presente Georgino Morexino procuratore et
procuratorio nomine prefati Illustris principis et domini
acceptante predicta si et in quantum sunt et
faciunt pro eo et in eius dicto nomine favore
Et non consentiente predictis nec alicui predictorum in
aliquo quod sit vel esse possit in eius dicto nomine
preiudicium Et ad predictam sententiam et omnia et
singula ista legitime citata altera parte
absente Actum ad bancum iuridicum prefati
domini Jacobi vicarij et commissarij ut supra situm in
curia prefati Illustris principis et domini sito
in civitate Mediolani Interfuerunt ibi testes
Franceschus Cagarana filius quondam domini Beltrami
porte Vercelline parochie sancti Protasij in campo
intus Venerinus de Samarate filius domini
Magistri Martini porte Nove parochie sancti
Protasij ad Monachos et Ambrosius Mirabilia
filius quondam domini Jacomoli porte Ticinensis par.
sancti Laurentij maioris intus et Johannotus
Cagnola filius domini Ardici habitans in Monasterio
sancti Ambrosij Mediolani omnes civitatis Mediolani
Noti idonei vocati et rogati / Ego Johanniolus
de Masenzana filius quondam domini Comoli civitatis

Mli porte cumane parochie sancti Marcellini
Notarius, hoc instrumentum traditum p quondam
Andriotum de Sinelho filium qdã dni Beltramoli
olim notarium, Mli porte cumane par scti Marcelini
qui illud propter eius mortis interuentum complere
non potuit nec potest, ab imbreuiaturis ipsius
quondam Andrioti extractum scripsi et in hanc
publicam formam reddigi, auctoritate michi concessa
p dnm Franceschollum de Triuultio consulem
iustitie Mli camere ciuitatis et omnium fagiar
comitatus qui tradit p Bizolum de Perijs
1386. 26. 9bris iubeis notarium MCCCLXXXVI Indictione decima
die xxvi Nouembris. et me subscripsi signumque meum
consuetum in testimonium premissorum apposui. / .

Ego Marcus de Feisianis filius quondam dni
Aluysij ciuitatis Mli porte horien parochie
scti Petri ad ortum publicus imperiali auctoritate
Notarius, suprascriptum instrumentum sententie late per
prefatum dnm Jacobum ut supra rogatum p dictum quondam
Andriotum et ab eius imbreuiaturis extractum
ut supra ab ipso autenticho et originali instrumento
scripto per dictum Johannolum de Masenzana
fideliter extraxi et in fidem premissorum subscripsi /.

1386. 26. 9bris

In Nomine domini Anno a Nativitate eiusdem
Millesimo trecentesimo octuagesimo sexto Ind.
decima die lune vigesimo sexto mensis Novembris
dns Gufredolus de triuulzio consul Justitie
Mli camere civitatis et omnium fagiars comitatus
Mli. Ex offitio sui gsulatus. Et oi modo Jure via
et forma quibus melius potuit et potest p pns
Instrumentum. Concessit et concedit et commisit
et comittit Johannolo de masenzana filio qda
dni comoli porte cumane parochie sci Marcelini
notario Mlan coram eo dno consule psonali
constituto et Infram connissionem gcessione
et bayliam Recipi. plenam libera ac oimoda
auctom potestatem facultatem et bayliam quatenus
ipe Johannolus possit et ei licitum sit explere
et per quelibet alium notarium expleri facere
ab Imbreviaturis ptacolys et folys Instrumentorum
traditorum et Imbreviatorum per qdam Andriolum
de Smelio filium qdam dni Beltramoli olim
notarium Mlan. omnia et singula Instrumenta
et omnes et singulos actus et processus que
et quos Invenerit in Imbreviaturis ptacolis
et folijs dicti qdam Andrioli notarii fore
tradita et Imbreviata et facta et factos
per ipum qdam Andriolum notarium. Et ea
Instrumenta et eos processus et actus destincta
ordinare si destincta et ordinata no fuerit

segdum cursum dicti qdam Andrioti, Et
supplere omnes et singulos deffectus quos
invenerit in ipis imbreviaturis ptacolis et
folyis nil adendo nec diminuendo in eisdem
pp̄ter quod sensus vel substanzia eorum in aliquo
mutetur vel varietur Et ea instra et eos
processus et actus in forma publica Redigere et
Redigi facere et scribere et ea et eos sic
in forma publica redacta et redactos dare
cuilibet psone cui ea et eos Noverit de iure ptinere
et spectare, Et cetera alia et singula facere
possit circa materiam pdictorum et dependen et
conex ab eisdem que prudentia dicti Johannoli
noverit fore fienda circa pdicta necessaria
nil adendo nec diminuendo in eisdem, Qui
Johannolus ut moris est, juravit et jurat
ad sancta dei Evangelia manu corporaliter
tactis scripturis in manibus dicti dni gsulis
quod pdicta omnia et singula eidem Johannolo
concessa et comissa ut s facit et geret bona
fide sine fraude in oibus et per omnia sicut
supius ea comissum et gessum est nil
adendo nec diminuendo ut s, Et de pdictis
rogatum fuit p me notarium infram ut
publicum conficerem instrm unum et plura
Actum in broleto novo coīs qui supra fuerunt ibi
testes Antoniolus tetanegia filius qdam

dni Agram porte vercelline par sci victoris
ad teatrum asti notius Antoniolus de garbagnate
filius qdam dni Franceschi porte cumane par
sancti carpofori asti fons et dus fatius bogia
filius qdam dni Johannis porte ticinensis parochie
sancte marie ad circhulum asti omnes idonei
vocati et rogati // Ego obizolus de pegijs inbeis
publicus imperiali auctoritate Notarius filius Johannini
porte Romane parochie sancti Kalimeri asti
fons Rogatus tradidi scripsi et ssi //

a Mr Ego Marcus de feisianis filius qdam dni
Aluysij civitatis asti porte horientalis par sancti
petri ad ortum publicus imperiali auctoritate notarius
ssum instrumentum auctenticum rogatum per dictum obizolum
notarium ab ipso publico et autentico instrumento ipsius
auctenticum scripto per ipsum obizolum fideliter extraxi
et in fidem premissorum ssi //

Reperitur in quodam libro existente ad offitium statutorum comunis Asti in quo registrata sunt certa decreta et littere ducalis dominationis Mediolani et alie diverse scripture diversis diebus et annis facta inter alia fore scriptum hoc modo videlicet.

Dux Mediolani etc. Papie Anglerieque Comes ac Janue dominus. Condidimus nuper decretum cuius copiam mittimus vobis his inclusam, volentesque illud subito in locis consuetis publicari faciatis et in volumine aliorum decretorum nostrorum inseri et adiungi. Datum Asti die xviii Aprilis MCCCCXLIIII°.
1444 Marcolinus. A tergo quarum sigillatarum sigillo prefati domini gt. Nobilibus et sapientibus ac prudentibus viris vicario et duodecim provisionum comunis huius Inclite urbis nostre Asti. Tenor decreti.

Dux Mediolani etc. Papie Anglerieque Comes ac Janue dominus. Descendebant tempore bone memorie Illustrissimi domini genitoris quondam nostri et nunc etiam descendunt flumen Mody in territorio Trezani flumen Cazani per aliquos appelatum Zugia illorum de Franchorinibus per Mosandinum illorum de Flanchorinibus per flumen Rozoli ex fonte qui oritur inter flumina Mody et Cazani coadunans se

postea per modicum interuallum cum fuga de
tauernascho que fit ex aqua cazam in territo
de fremego plebis decimi / aqua cazanellum
appelata prope bomrolam per territorium de
vilandolo / flumen barone prope cazanum
& in omnibus modum flumen ad sanctum columbanum
tendit / et deinde Rugia sancti columbani
appelatum / Reliqua vero quatuor in tiancellu
et a tiancello in parchum nrum papie cursum
dirigunt / displicenter ante audientes ex
premissis aquis et earum decursibus non modicum
auferri abduci minui et varie consumi non
solum per insolitas et indebitas que fiunt ex
alueis et rugiis principalibus derivationes /
sed etiam per alios conductus qui traducunt
ex translacionibus et concessionibus quas hii
primi derivantes post eorum usum in alios
fecisse et dietim facere vident aut per alias etiam
exquisitas vias et modos. Indeque sequi magnum
detrimentum tam camere nre pro restantiis
que per aque defitientiam fictabilibus para
facere oportet quam etiam monasterio nostro
cartusie papie ex possessione sua sancti
columbani. proindeque etiam fieri ut fere
nre que sunt in parcho nro predicto inaridu
egeant aqua pro earum abeuerationibus qd
quia contra iura decretorum nrorum premissorum

et ordinum oblectationes et placita n(ost)ra cedit
molestissime ferentes. Non ignari etiam lata
fit mentio de sententia d. Jacobi de alba — fuisse alias sententiam quandam per d(omi)num Jacobum
de rugerijs de alba olim ex commissione ill(ustrissi)mor(um)
d(omi)nor(um) avie et genitoris n(ost)ror(um) circa materiam
certor(um) fluminum et aquar(um) maxime Modij
et Varone, necnon conditum fuisse certum
decretum tempore q(u)ondam recolende memorie
tenor alterius decreti — p(re)fati genitoris n(ost)ri tenoris huiusmodi. Nos
Johesgaleaz dux m(edio)l(an)i etc. comes virtutum imperialis
vicarius generalis, Quoniam decet principes
sic intentiones suas pandere et manifestare
ut omnibus et singulis subditis eorum patefiat.
ne per ignorantiam quis offendat aut limites
improvisus transgrediatur ordinatos, Quin-
imo ut qui obediencie iugo se supponunt
regulam habeant in omnis observantia merito
capaciores gratiar(um) efficiantur ac q(ui) contumaces
penas luant condignas pro demeritis ad exemplum
ceteror(um). Ideo tenore presentium statuimus
decernimus et mandamus quod nulla persona
cuiuscumque conditionis et status existat audeat
vel presumat extrahere seu extrahi facere
aquas seu aquam de Ticinello magno,
Misgia, Carlona, Varona et Ollona nobis
suppositis, neque de aliquibus rugijs n(ost)ris
pena — a d(ic)to infra sub pena florenor(um) trecentor(um)

auri et dictam aquam quis extraxerit cum
fucastro sive fucastris de ligno et flor. centum
si alio modo quis extrasit sive fucastro et
plus et minus in aere et etiam in persona
iusta arbitrium nostri voluntatem conditione et
qualitate persone atque aque quantitate ac etiam
qualitate suspectis / Insuper quod nullus audeat
seu debeat clausare aut aliquod aliud hedifficium
facere de aliqua aqua sive rivo consuetis
descendere in tiranellum in aliqua aliam aquam
seu alveum ex supradictis per quod alibi diviniret
et in lectu consueto non labantur sub pena flor.
centum camere nostre applicandorum absque nostra
licentia speciali / Si qui autem iura aliqua
pretendunt here quibus huiusmodi inhibitio
nostra videatur forsan derogare contentamur
quod comparere possint ac debeant infra dies
quindecim a die notificationis predictorum hite
coram factoribus nostris hostensuri iura et
deffensiones suas quibus condignas dabimus
seu dari faciemus responsiones / quibus
nequaquam intendentes in aliquo derogare / sed
eas ampliare convalidare et confirmare
volentes et insolentys et damnis simul et
contentionibus quas inter cives et nobiles
proinde insurgere percepimus ac scandalis
que facillime possent obtingere salubriter

finis decreti

occurrere / Declaramus tenore presentium et
decernimus quod omnes et singule d'quarum
translationes concessiones et abductiones
a tempore quondam bone memorie domini pro
genitoris nostri citra quomodolibet et per quecumque
facte et quauis occasione possint nisi ad
eas interuenerit consensus et licentia nostra de
quo uel qua per litteras nostras appareat / quas
eo casu tantum seruari volumus irrite sint
et nulle nulliusque valoris existant et momenti
et eas omnes sic presentium reuocamus irritamus
et penitus annullamus / volumusque quod omnes
insoliti et noui gradus et derivationes
quomodolibet facti et facte de et pro huiusmodi
aquis a tempore bone memorie de quo supra
absque nostra licentia ut tolli omnino debeat
et moueri ac integraliter obturari infra
dies quindecim post publicationem huius
nostri decreti cursus per modum quo per
ipsos nichil de acqua ex huiusmodi aquis
decliuia nec diffluere possit aliter nec
per nec ad alia loca que decliuarent ac
diffluerent dicto tempore prelibati domini
genitoris nostri contra formam seriem et
decretis ordinibus et prouisionibus predictis /
Insuper volumus quod illi qui tempore
quondam bone memorie ut habuerunt

huiusmodi aquarum aut alicuius earum usum
et comoditatem seu ventes causam ab eis et earum
de dispositione dicte sententie teneantur et debeant
statim omnem que superest ex decursata aqua
quantitatem que solatitia appellantur remittere
in alveum seu rugiam principalem eo modo et
forma ac prout quo decurrebant tempore quondam
bone memorie [illegible] Et hec omnia quibuscumque
translationibus obstaculis et clausuris super
dictis Rugiis et solatoribus et quibuscumque
operibus quamvis factis penitus et omnino remotis
Teneantur quoque et debeant omnes et singuli
qui huiusmodi insolitos et indebitos conductus
et aquarum diversiones ac obstacula et clausuras
fecerint eos et eas commissariis nostris generalibus
super navigiis notificare et suscriptis exhibere
infra dies quindecim post datam publicationem
simul et quorum licentia et concessione talles
conductus et diversiones ac clausuras et
obstacula fecerint . Et quo quanto ve tempore
eis usi fuerint et pro quanta pretorum quantitate
Idemque teneantur et debeant hii per quos
huiusmodi conductus et diversiones ac obstacula
et clausure gesse fuerint uel promisse / nec
deinceps audeat quispiam dictos conservare
hos insolitos ac indebitos conductus
et diversiones ac obstacula et clausuras

[Margin: no solatiis remittendis in alveum]

[Margin: no de conductis de novo non faciendis]

facere nec contra contradere absque nostri licentia speciali
Et hec omnia servari volumus et executioni
mandari per omnes ad quos spectat quosque
presens materia concernat sub pena in singulis
ex premissis casibus amittendi proprietates
illas in et pro quibus huiusmodi contractus
facti fuissent vel verterent / Et ulterius sub
pena ducatorum centum si et quotienscumque
fuerit contrafactum. Et hec ultra alias penas
quas incurrissent vel incurrisse dicerentur
vigore dictorum decretorum ordinum sententie et
provisionum nostrarum quarum omnium penarum medietas
ad cameram nostram perveniat reliqua in
accusatorem et inventorem omni prorsus
remissione contradictione et excusatione
remotis. Mandantes predictis commissariis
generalibus ceterisque officialibus et subditis
nostris ad quos spectat presentibus et futuris
quatenus hanc intentionem presentesque litteras
nostras et omnia in eis contenta quas pro lege
et decreto servari volumus observent et
faciant ac servari faciant et executioni
mandari. Eas in aliorum decretorum volumine
registrari et describi faciendo per
quas tamen litteras et contenta in eis non
intendimus nec volumus derogare commissioni
et baylie per litteras nostras attributis dictis

Imponit penas amittendi proprietates et solutionis ducatorum centum

gnalibꝫ conſiliis nuꝰ .//.
Publicatū ad ſchallas pallatii ꝑ Iacobinum de
Rolandis die Lune xxviii ſ̄ mensis Aprilis .//.

verba statuti
serator unucsubz d.° ad medius
inter Treuianu et Bonayrelos

in Statutis
Ulni Vol: 2.° cap.°
329. loquit.
de seyatore
medy